

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

S) ALLMÄNNA ARBETEN. 5.

STYRELSENS

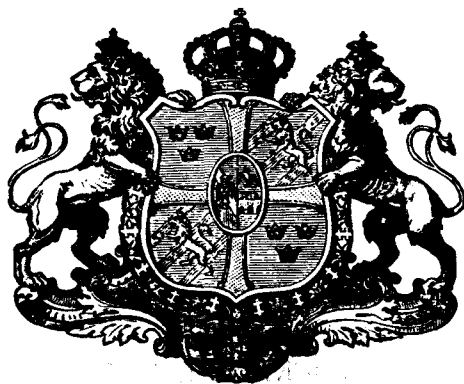
FÖR

ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1876.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. S, Allmänna arbeten. – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910 = 1-39.

Den underdåniga berättelsen angående allmänna arbetens anläggning och underhåll avgavs av Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader för åren 1872-1883 samt av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för åren 1884-1910.

Efterföljare:

Allmänna väg- och vattenbyggnader / av Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1913-1940. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: År 1911-1939.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

S) ALLMÄNNA ARBETEN. 5.

STYRELSENS

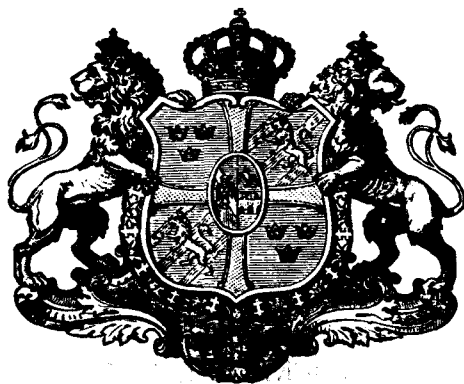
FÖR

ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1876.

STOCKHOLM, 1877.
KUNGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehåll.

	Sid.		Sid.
Statsbidrag beviljade för år 1876 till:		Tabell å jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar	
Väganläggningar och vägförbättringar	4.	upphört	27.
Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.....	5.	D:o å sådane jernvägar, för hvilka, anlagda å egen mark, ej	
Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag	6.	begärts koncession	27.
Tablå öfver de från år 1841 till och med år 1876 med stats-		Inspektioner å vägarbeten	28.
bidrag understödda vägbyggnader, länsvis fördelade	7.	Under år 1876 godkände vägbyggnader	30.
D:o, utvisande den beräknade medelkostnaden och statsbidraget		Inspektioner å vattentappningsarbeten	30.
för en längdfot väg under tiden från år 1841 till och		Under år 1876 godkände d:o	36.
med år 1876	8.	Inspektioner å hamnarbeten	36.
D:o öfver de från år 1841 till och med år 1876 med stats-		Under år 1876 godkänt hamnarbete	40.
bidrag understödda vattenaftappningar och utdiktungs-		Inspektioner å dockbyggnader	40.
företag, länsvis fördelade	8.	D:o å brobyggnader	40.
D:o, utvisande den beräknade medelkostnaden och statsbidraget		D:o å kanaler och farleder	41.
för en kvadratrek förbättrad eller nyvunnen jord under		D:o å diverse arbeten	43.
tiden från år 1841 till och med år 1876	9.	Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade lokomotiv-	
Sammandrag, utvisande beloppen af de statsunderstöd, som ut-		banor, deras längd m. m.	44.
gått dels såsom lån, dels såsom anslag åren 1841—1876		Sammandrag af under arbete varande jernvägar år 1876	44.
till allmänna arbeten	10.	D:o af koncessionerade jernvägar, som icke voro under	
Redogörelse för de under Styrelsens för Allm. Väg- och Vatten-		byggnad år 1876	45.
byggnader direkta förvaltning under år 1876 ställda medel	10.	D:o af jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanlägg-	
Inspektioner å jernvägar	12.	ningar upphört	45.
Koncessionerade d:o under år 1876	22 och 27.	Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1876 års utgång	45.
Anvisade låneunderstöd till d:o under d:o d:o	24.	Sammandrag af under 1876 understödda vägarbeten	45.
Tabell öfver jernvägar, som till och med 1876 års utgång er-		D:o af under 1876 understödda bro- och hamnbygg-	
hållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	25.	nadsarbeten	46.
D:o å under byggnad varande jernvägar	26.	D:o af under 1876 understödda sjösänkings- och an-	
D:o å före år 1876 koncessionerade jernvägar, hvilkas kon-		dra vattenaftappningsföretag	46.
cessionstid ännu ej förlupit	27.		

UNDERDÅNIGSTE MEMORIAL.

Till åtlydnad af föreskriften i Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 27 Juni 1873 får Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader härmedelst afgifva

UNDERDÅNIG BERÄTTELSE

om de allmänna arbeten, som varit föremål för Styrelsens verksamhet under år 1876.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 19 April 1875 hade den samma år församlade Riksdagen för år 1876 ställt följande belopp till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition, nämligen för understödjande af:

A. Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o) För anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar ett anslagsbelopp af 200,000 Kronor.

2:o) Till väganläggning mellan Lycksele och Wilhelmmina kyrkobyar i Vesterbottens län, hvartill 1870 års Riksdag beviljat ett anslag af 106,700 Kr och hvaraf under åren 1871—1875 anvisats tillsammans 85,000 Kr, anvisades nu ytterligare ett belopp af 12,000 Kr att utgå under år 1876. Hela väganläggningens längd utgör 9 mil 2,988 fot.

3:o) Till anläggning af väg från Skräfvens by i Gellivara socken till gränsen mot Öfver-Kalix socken i Norrbottens län hade 1872 års Riksdag beviljat statsbidrag till belopp af 28,670 Kr, hvaraf till utgående under 1873—1875 anvisats tillsammans 20,670 Kr. Återstående 8,000 Kr anvisades nu att utgå under 1876. Vägens längd är 1 mil 12,540 fot.

4:o) Till anläggning af ny väg mellan Junosuando by i Pajala socken och Wittangi kyrkoby i Jukkasjärvi socken af Norrbottens län beviljade 1874 års Riksdag ett anslag af 49,440 Kr, deraf till utgående under 1875 anvisades 18,440 Kr, samt blef nu ytterligare anvisadt för 1876 ett belopp af 15,000 Kr. Denna vägbggnad är 5 mil 2,592 fot lång.

5:o) För fortsatt bedrifvande af väganläggningen mellan Norsjö och Malå kyrkobyar i Vesterbottens län, hvartill 1872 års Riksdag beviljat ett anslag af 50,000 Kr och hvaraf till utgående under åren 1873—1875 utgått 40,000 Kr, anvisades nu återstoden eller 10,000 Kr att utgå under 1876. Vägens längd är 4 mil 27,500 fot.

6:o) För väganläggningen mellan Åsele och Dorotea kyrkobyar i Vesterbottens län beviljade 1872 års Riksdag ett statsbidrag af 40,600 Kr, och här af hafva under åren 1873—75 utgått 35,600 Kr. Återstoden

eller 5,000 Kr anvisades nu till utgående under år 1876. Väglängden är 5 mil 3,667 fot.

7:o) För anläggning af vinterväg från Jäckvik vid sjön Hornavans vestra strand till riksgränsen i riktning mot Saltenfjord samt uppförande af fjellstugor och stallar vid Sädva, Arrajokk och Mirkinis beviljades vid 1873 års Riksdag ett anslag af 34,650 Kr, deraf under åren 1874 och 1875 utgått tillsammans 23,700 Kr. Riksdagen anvisade nu till utgående under 1876 återstående beloppet, eller 10,950 Kr. Väglängden är 6 mil 34,900 fot.

I anledning af dessa för vägarbeten år 1876 till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition ställda summor har Eders Kongl. Maj:t tackts den 26 November 1875 besluta:

att den i ofvan anförda punkten 1:o omnämnda fonden 200,000 Kr för vägbggnaders understödjande skulle, med iakttagande af de utaf Riksdagen bestämda villkor och föreskrifter, fördelas till utförande af nedantecknade väganläggningar och vägförbättringar, nämligen i:

	Väglängd pr fot. (Longueur de route construite ou amé- liorée.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Stats- bidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kr.	Öre.	Kr.	Öre.
Norrbottens län.					
Omläggning af sydligaste delen af häradsvägen mellan Koivukylä i Hietaniemi kapellförsamling och Haapakylä i Öfver-Torneå socken	22,540	15,850	—	10,500	—
Anläggning af väg från Kangis till Gyljens bruk och derifrån till Landsån inom Öfver-Kalix socken	{ 2 mil 16,400	31,380	—	20,900	—
Vesterbottens län.					
Anläggning af väg mellan Aborrträsk och Jörn å den del, som infaller mellan Jörns by och Åliden	{ 1 mil 2,250	11,451	39	7,630	—
Omläggning af vägen mellan Näslands och Ströms byar på sträckningen från Nordmaling öfver Bjurholm till Örtträsk kapell	24,600	23,400	—	15,600	—
Vesternorrlands län.					
Omläggningar af landsvägen mellan Öfver-Länås och Sänga socknar	18,980	19,350	—	12,900	—
Stora Kopparbergs län.					
Omläggningar af vägen mellan Ludvika bruk och Grangärdes kyrkoby dels från Ludvika till Norrgövik, dels från Grangärde till Stensbo	38,510	26,800	—	17,860	—
Gefleborgs län.					
Iständsättande af den s. k. Kårbölevägen inom Leos socken	{ cirka 4 mil	2,360	—	1,570	—

	Väglängd pr fot. (Longueur de route construite ou amé- liorée.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devia.)		Stats- bidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Upsala län.					
Omläggning af Hammarbacken & häradsvägen mellan Alunda kyrka och Edinge gästgivarväg 750	750	3,000	—	1,540	—
Stockholms län.					
Omläggningar & landsvägen mellan Brottbys gästgivarväg och Norrtälje stad 13,715	13,715	25,400	—	17,000	—
Södermanlands län.					
Omläggningar & landsvägen mellan Aspa gästgivarväg och Gnesta jernvägsstation 27,930	27,930	28,562	—	19,000	—
Skaraborgs län.					
Omläggning af vägen från Finnerödja jernvägsstation till Tiveds sockens prestgård 39,400	39,400	17,300	—	11,500	—
Elfsborgs län.					
Omläggningar af vägen mellan Solberg och Rennelanda kyrka inom Lerdals, Högsäters och Rennelanda socknar 20,100	20,100	28,432	56	18,500	—
Omläggningar förbi Högelid, Guldbrandabo samt Elgäse och Rudebackarne & landsvägen mellan Tostarps och Gisslaveds gästgivarvägar 14,840	14,840	9,368	60	6,200	—
Anläggning af väg från häradsvägen mellan Håksviks och Burseryds kyrkor till Ingerdabo vid gränsen mot Jönköpings län 13,486	13,486	22,000	—	11,000	—
Jönköpings län.					
Anläggning af väg från Ingerdabo vid gränsen mot Elfsborgs län till Mångsbo vid häradsvägen mellan Bosebo och Burseryds kyrkor 19,814	19,814	31,481	—	15,700	—
Kronobergs län.					
Omläggningar af väg inom Drefts socken & derifrån till Wexjö och Lamhults jernvägsstation ledande vägar 3,506	3,506	3,600	—	2,400	—
Blekinge län.					
Omläggningar förbi Mummelycke, Bråstorps och Uddebygdas backar & häradsvägen mellan Tvings och Rödeby socknar 2,500	2,500	20,400	—	10,200	—

Rörande de här ofvan under punkterna 2:o, 3:o, 4:o, 5:o och 6:o upptagna vägarbeten får Styrelsen i underdånighet anmäla, att dessa arbeten under årets lopp blifvit genom vederbörande menigheters försorg fortsatt bedrifa, hvart och ett med de till dem af Riksdagen för året anvisade belopp; och vägar Styrelsen i underdånighet hänvisa till den redogörelse för dessa arbeten, som längre fram i denna berättelse förekommer.

Den ofvan under punkten 7:o omnämnda vintervägen från Jäckvik vid sjön Hornafvans vestra strand till riksgränsen i riktning mot Saltenfjord i Norge har ej af Styrelsen under året kontrollerats, enär företaget, enligt Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement

ments skrifvelse af den 20 Juni 1873, står under Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Norrbottens län direkta tillsyn och kontroll.

Enligt särskildt nådigt bref af den 21 Maj 1875 behagade Eders Kongl. Maj:t af Riks-Statens 6:te Hufvudtitelns tillgångar bevilja ett anslag af 8,000 Kr till *vägbyggnad mellan Råbäcks och Gäddviks byar* i Norrbottens län. Företaget, hvars längd uppgår till 2 mil 13,372 fot, är i gilladt förslag beräknadt till en kostnad af 24,030 Kr, och har menigheten för arbetets bedrivande af anslaget utbekommit: år 1875 4,000 Kr och under år 1876 2,000 Kr, hvaremot återstående 2,000 Kr ej få lyftas förr än efter arbetets fullbordande samt sedan det blifvit afsynadt och godkänt; skolande intressenterna enligt afslutadt kontrakt hafva arbetet färdigt till den 1 Oktober 1877.

B. Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.

8:o) För understödjande af *mindre hamn- och brobyggnader samt upprepning af åar och farleder* stälde Riksdagen för år 1876 till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande ett belopp af 20,000 Kronor.

Denna summa har af Eders Kongl. Maj:t i nåder disponerats till följande företag, nämligen:

till *brobyggnad öfver Ume elf* mellan Sörfors och Brännlands byar i Vesterbottens län hafva anvisats 3,800 Kr. Företaget, som beräknats till en kostnad af 11,200 Kr, understöddes från 1875 års fond för enahanda ändamål med ett bidrag af 2,200 Kr, hvadan hela statsbidragsbeloppet utgör 6,000 Kr. Enligt af Styrelsen antaget kontrakt skall företaget, som under året bearbetats, vara fullbordadt till den 1 Augusti 1877;

till *förlängningen af lastbryggan vid Burgsviks hamn* på Gotland, hvilket arbete beräknats erfordra en kostnad af 13,547 Kr 17 öre, anvisades ett bidrag af 8,000 Kr; samt

till *brobyggnad öfver Vindel-elfven vid Vännäs färjeställe* & allmänna landsvägen emellan Umeå stad

och Vännäs kyrka ett belopp af 8,200 Kr; skolande från 1877 års fond till samma företag ytterligare 6,800 Kr utgå. Arbetet i sin helhet är beräknadt till 29,200 Kr, och hafva intressenterna uti afgifvet kontrakt förbundet sig att hafva företaget fullbordadt till den 1 Oktober 1878.

9:o) Till *öppnande af ny farled från Uddevalla stads hamn ut till Kattegat* genom utvidgningar och fördjupningar af *Björnsundet* och *Malösundet* beviljade 1873 års Riksdag ett anslag af 123,793 Kr 50 öre. Härutaf hafva under åren 1874 och 1875 utgått tillsammans 75,000 Kr, och anvisade Riksdagen till utgående under 1876 ytterligare ett belopp af 25,000 Kr.

10:o) Till anbringande af *en bro öfver Ätraån vid Vessige inom Hallands län och anläggning af nödiga anfartsvägar till samma bro* beviljade Riksdagen att utgå under 1876 ett anslag af 25,000 Kr.

11:o) Till *fullbordande af hamnanläggningen vid Trelleborg* anvisade Riksdagen en summa af 100,000 Kr, hvaraf under hvartera af åren 1876—1880 skulle få utgå ett belopp af 20,000 Kr. Arbetet, hvarom kontrakt redan under 1875 af Styrelsen blifvit antaget, har äfven erhållit ett låneunderstöd af 50,000 Kr från Handels- och Sjöfartsfondens medel.

C. Sjösinkningar och andra vattenaftappningsföretag.

12:o) Till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition ställdes att utgå under 1876 ett anslag af 80,000 Kr för understödjande af sådana *utdikningar och vattenaftappningar*, som företrädesvis afsåge att minska frostländigheten. För tillgodonjutandet af bidrag från dessa medel bestämdes samma villkor som förut varit stadgade.

Eders Kongl. Maj:t har den 19 November 1875 i nåder tackts fördela ofvanstående summa, 80,000 Kr, till följande utdikningsarbeten, nämligen:

	Vatten- befriad areal i qv.-ref — (Étendue du sol asséché en quadrat- ref *).	Beräknad kostnad. — (Somme prévue au devs.)		Beviljad statsbidrag. — (Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottnens län.					
Sänkning af Teurajärvi träsk och omgifvande myrar i Korpilombolo socken**)	11704,52	55,000	—	2,500	—
Utdikning af Ruotijänka myr vid Niemis by i Hietaniemi socken	1025,10	2,200	—	700	—
Utdikning af Wähajärvi träsk vid Matojärvi by i Hietaniemi socken	266,80	5,000	—	1,500	—
Utdikning af Wuomajärvi träsk och kringliggande frostländiga marker i Hietaniemi socken	1217,80	5,300	—	1,700	—
Utdikning af Kindjärfs träsk i Kälmejärfs by i Öfver-Kalix socken	170	3,900	—	1,300	—
Utdikning vid Skatamarks by i Öfver-Luleå socken	2163,80	4,800	—	1,600	—
Vesterbottens län.					
Utdikning vid Gärdsmarks by i Skellefteå socken	515	3,500	—	1,150	—
Utdikning vid Näs by i Bygdeå socken	1066	14,000	—	4,450	—
Utdikning vid Långeds by i Nordmalings socken	700	6,000	—	2,000	—
Utdikning af Rödtern samt kringliggande marker vid Öfverboda by i Umeå socken	820	7,700	—	2,550	—
Utdikning af myrar vid Bergvattnets by i Dorotea socken	610	9,500	—	3,150	—
Utdikning af myrar vid Tjerns by i Skellefteå socken	1120	5,795	37	1,900	—
Utdikning af myrar vid Tjälamarks by i Umeå socken	1140	7,089	85	2,300	—
Vesternorrlands län.					
Utdikning af Ann-myran samt Öster- och Vestergårdamyran i Torps socken	340,73	13,100	—	4,300	—
Utdikning af frostländig mark vid Norrflerke, Sörflerke och Kasa byar i Grundunda socken	1883	10,000	—	3,300	—
Jämtlands län.					
Utdikning af myrar i Böle och Gefåsens byar samt sänkning af Ramejön i Marby socken	560	31,560	—	10,500	—
Utdikning vid Aspås kyrklätt m. fl. byar i Aspås socken	18035	55,000	—	18,300	—
Utdikning vid Renåsländets by i Ströms socken	1428	12,867	08	4,000	—
Gefleborgs län.					
Sänkning af Östra och Vestra Käljörarne och utdikning af närliggande myrar i Hassela socken	1334	28,000	—	9,300	—
Jönköpings län.					
Utdikning af Flymossen i Forsheda och Kulltorps socknar	5106	10,800	—	3,500	—

13:o) Till befrämjande medelst lån af *utdikningar af sankar trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag* hade Riksdagen för år 1876 ställt till Eders

*) 1 quadratref = 0.08818 hectare.

**) Detta företag har äfven erhållit bidrag af lånefonden till det belopp, som i uppgifterna om denna fonds fördelning finnes omfördadt.

Kongl. Maj:ts nådiga förfogande ett belopp af 100,000 Kr, af hvilka medel Eders Kongl. Maj:t behagat anvisa understöd till följande företag, nämligen:

	Vatten- befriad areal i qv.-ref.	Beräknad kostnad.		Lånebidrag.	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottnens län.					
Sänkning af Teurajärvi träsk (se fördelning af anslagsfonden under punkten 12:o)....	11,704,52	55,000	—	20,000	—
Östergötlands län.					
Sänkning af sjön Strålången m. m. inom Ringarums och Mogata socknar.....	5,678,04	98,007	—	49,000	—
Kalmar län.					
Utdikning vid Wirserums, Grunkabo m. fl. byar i Wirserums socken.....	1,532,10	39,000	—	19,500	—
Blekinge län.					
Utdikning af Rödeby mader i Fridlefsstads och Rödeby socknar.....	1,792	20,650	—	10,300	—

Af dessa lånemedel återstår ett belopp af 1,200 Kr; men som denna summa varit för liten att kunna användas till något företag, kommer Styrelsen att

hemställa om dessa medels indragande till Riksdagens förfogande.

14:o) För *upprepning af Olandsåns nedre lopp från Walde quarn till Kallriga-fjärden*, hvilket arbete beräknats till en kostnad af 179,840 Kr., beviljade Riksdagen ett låneunderstöd af 99,000 Kr att utgå under år 1876.

Genom särskildt nådigt bref af den 21 Maj 1875 har Eders Kongl. Maj:t gifvit Styrelsen tillkänna, att Riksdagen, förutom ofvanstående anslags- och låne-medel, till utgående under år 1876 beviljat ett bidrag utan återbetalningsskyldighet af 50,000 Kr till förstärkande af *vågbrytaren utanför Wisby hamn*, och har Styrelsen antagit kontrakt om arbetets fullbordande före den 1 Oktober 1877. Företaget är i uppgjort förslag beräknadt att kosta 63,000 Kr.

Från *Handels- och Sjöfartsfondens* medel har, såsom ofvan är nämndt, utgått ett lånebidrag af 50,000 Kr till fullbordande af *hamnanläggningen vid Trelleborg*.

Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med år 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med 1876 åtnjutit understöd af allmänna medel:

				Väglängd som anlagts eller förbättrats. (Longueur de route construite ou améliorée.)		Beräknad arbetskostnad. (Somme prévue au devis.)		Beviljad statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
				Mil.	Fot.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Norrbottnens	län	30	särskilda arbetsföretag, tillsammans.....	90	28,889	826,945	19	624,446	87
Vesterbottnens	"	23	d:o d:o	52	14,388	804,333	29	523,945	—
Vesternorrlands	"	30	d:o d:o	36	6,705	685,133	97	398,604	45
Jemtlands	"	33	d:o d:o	53	21,408	667,985	31	405,428	08
Gefleborgs	"	31	d:o d:o	24	9,082	478,692	87	330,143	50
Stora Kopparbergs	"	27	d:o d:o	28	4,175	485,933	34	279,663	50
Upsala	"	18	d:o d:o	2	18,632	164,093	—	139,121	20
Stockholms	"	33	d:o d:o	7	19,245	320,975	24	205,368	—
Vestmanlands	"	21	d:o d:o	6	424	183,418	66	124,296	25
Örebro	"	20	d:o d:o	14	24,816	495,102	20	304,287	—
Södermanlands	"	29	d:o d:o	9	9,776	334,753	06	233,536	—
Östergötlands	"	25	d:o d:o	15	22,091	517,999	08	351,582	25
Jönköpings	"	40	d:o d:o	20	22,271	689,173	50	432,962	30
Kalmar	"	16	d:o d:o	13	2,274	383,063	—	245,864	50
Skaraborgs	"	8	d:o d:o	2	30,136	135,562	82	92,838	87
Elfsborgs	"	38	d:o d:o	35	24,747	1,094,152	41	592,385	54
Vernlands	"	21	d:o d:o	20	2,268	588,924	55	375,472	46
Göteborgs och Bohus	"	22	d:o d:o	5	2,878	236,392	86	155,432	75
Hallands	"	6	d:o d:o	5	24,658	232,928	—	164,417	45
Kronobergs	"	26	d:o d:o	15	33,147	690,354	84	446,825	—
Blekinge	"	42	d:o d:o	4	3,753	382,648	52	248,514	11
Kristianstads	"	24	d:o d:o	7	15,447	345,714	82	219,283	—
Malmöhus	"	7	d:o d:o	2	5,491	272,027	67	189,645	—
Summa				477	20,341	11,016,308	20	7,084,063	08

= 570 särskilda arbeten.

Tablå, utvisande den beräknade medelkostnaden och statsbidraget för en längdfot väg under nedanstående tidsperioder.

		Perioden 1841—1850.		Perioden 1851—1860.		Perioden 1861—1870.		Perioden 1871—1876.	
		Beräknad kostnad.	Berijadt stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Berijadt stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Berijadt stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Berijadt stats- bidrag.
K r o n o r.									
Norrbottens län		0,12	0,09	0,15	0,13	0,34	0,24	0,29	0,21
Vesterbottens	"	—	—	0,37	0,11	0,44	0,33	0,47	0,31
Vesternorrlands	"	0,33	0,15	0,57	0,30	0,61	0,38	0,58	0,39
Jemtlands	"	0,20	0,13	0,33	0,22	0,58	0,32	0,60	0,40
Gefleborgs	"	0,53	0,56	0,37	0,23	0,86	0,52	1,26	0,81
Stora Kopparbergs	"	0,42	0,29	0,35	0,13	0,56	0,37	0,83	0,57
Upsala	"	1,19	1,16	15,91	13,51	0,99	0,50	1,66	0,71
Stockholms	"	1,34	1,17	1,11	0,62	1,21	0,66	1,87	1,24
Vestmanlands	"	0,65	0,59	2,83	0,89	0,73	0,47	0,64	0,42
Örebro	"	0,61	0,42	1,14	0,77	1,19	0,60	1,07	0,55
Södermanlands	"	2,78	1,28	0,78	0,55	0,93	0,61	1,38	0,86
Östergötlands	"	1,79	1,30	0,99	0,71	0,69	0,45	1,13	0,67
Jönköpings	"	1,22	0,85	0,54	0,33	1,10	0,69	1,04	0,69
Kalmar	"	0,60	0,46	0,83	0,51	0,68	0,45	0,77	0,53
Skaraborgs	"	2,50	2,14	2,62	1,62	1,58	0,97	0,44	0,29
Elfsborgs	"	0,76	0,35	0,80	0,55	0,93	0,63	0,79	0,48
Värmlands	"	0,46	0,32	1,03	0,61	0,75	0,46	1,01	0,67
Göteborgs och Bohus	"	0,57	0,42	1,53	0,98	1,41	0,93	1,53	1,01
Hallands	"	1,09	0,68	1,20	0,87	0,29	0,20	1,75	1,26
Kronobergs	"	1,20	0,90	0,96	0,63	1,23	0,81	1,48	0,76
Blekinge	"	1,43	0,96	2,88	2,37	2,51	1,42	6,29	3,58
Kristianstads	"	20,93	7,51	1,51	0,82	1,28	0,87	1,35	0,88
Malmöhus	"	2,24	1,49	3,71	2,57	—	—	1,58	1,04

Vattenaftappningar och utdikningsföretag, som från och med 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med 1876 åtnjutit understöd af allmänna medel.

				Vattenbefriad eller förbättrad jordvidd. (Étendue du sol asséché en quadratref.)	Beräknad arbetskostnad. (Somme prévue au devis.)		Statsbidrag, dels anslag, dels län. (Allocation de l'état.)		
				Quadratref.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	
Norrbottens	län	74	särskilda utdikningsföretag, tillsammans	186,533,31	594,503	60	237,986	50	
Vesterbottens	»	102	d:o d:o	190,877,15	873,258	06	320,673	50	
Vesternorrlands	»	54	d:o d:o	41,034,83	277,820	85	109,488	—	
Jemtlands	»	84	d:o d:o	155,538,01	949,178	45	319,100	04	
Gefleborgs	»	60	d:o d:o	115,336,40	843,843	76	368,542	50	
Stora Kopparbergs	»	79	d:o d:o	146,620,85	288,644	58	133,881	22	
Upsala	»	18	d:o d:o	202,335,28	653,194	82	340,552	55	
Stockholms	»	11	d:o d:o	32,300	149,105	63	70,175	—	
Vestmanlands	»	14	d:o d:o	59,859	250,253	45	122,019	25	
Örebro	»	6	d:o d:o	58,139,20	387,110	22	193,575	—	
Södermanlands	»	2	d:o d:o	36,237,85	199,443	—	86,000	—	
Östergötlands	»	5	d:o d:o	79,828	680,601	82	573,350	—	
Jönköpings	»	30	d:o d:o	331,758,48	612,670	04	304,360	92	
Kalmar	»	24	d:o d:o	97,981,68	439,010	17	220,957	—	
Skaraborgs	»	14	d:o d:o	160,523,44	526,276	23	259,844	25	
Elfsborgs	»	23	d:o d:o	129,323,60	976,647	35	460,897	71	
Värmlands	»	30	d:o d:o	39,026,62	339,231	31	150,545	15	
Göteborgs och Bohus	»	1	d:o d:o	798	720	—	360	—	
Hallands	»	4	d:o d:o	35,705,60	108,777	83	55,600	—	
Kronobergs	»	19	d:o d:o	69,383,50	293,182	62	164,542	12	
Blekinge	»	2	d:o d:o	2,352	23,598	17	11,770	—	
Kristianstads	»	7	d:o d:o	13,188,80	119,641	43	59,745	—	
Gotlands	»	5	d:o d:o	61,342,40	150,234	16	67,305	—	
= 668 särskilda utdikningsföretag.				Summa	2,246,024	9,736,947	55	4,631,270	71

*) Chaussébyggnad eller vägarbeten bestående af sänkning af backar.

**) Efter i Styrelsen verkställd revidering af de i denna tabell utförda summor har befunnits, att den sammanlagda arealen af torrlagd jord i underdåniga berättelsen för år 1875 utförts med 2,225,686,14 i stället för 2,159,367,34, som den rätteligen bort vara.

Till en del af dessa arbeten har Riksdagen särskildt beviljat bidrag

dels anslag, dels lån

endast lån

Af särskilda fonder äro anvisade endast anslag

Af vattenafslappningsfonderna har tilldelats

både lån och anslag

endast lån

endast anslag

Summa

Kostnad.		Lån.		Anslag.	
Kronor.	Öre.	Kronor.	Öre.	Kronor.	Öre.
144,122	75	67,328	75	33,575	—
2,167,351	93	1,356,402	75	—	—
44,635	03	—	—	34,380	88
1,711,546	54	585,360	27	201,019	31
2,116,907	92	1,038,024	37	—	—
3,552,383	38	—	—	1,315,179	38
9,736,947	55	3,047,116	14	1,584,154	57

Tablå, utvisande den beräknade medelkostnaden och statsbidraget för en kvadratfot förbättrad eller nyvunnen jord under nedanstående tidsperioder.

		Perioden 1841—1850.		Perioden 1851—1860.		Perioden 1861—1870.		Perioden 1871—1876.	
		Beräknad kostnad	Statsbidrag, dels lån, dels anslag	Beräknad kostnad	Statsbidrag, dels lån, dels anslag	Beräknad kostnad	Statsbidrag, dels lån, dels anslag	Beräknad kostnad	Statsbidrag, dels lån, dels anslag
		pr qv.-ref. Kr.	pr qv.-ref. Kr.	pr qv.-ref. Kr.	pr qv.-ref. Kr.	pr qv.-ref. Kr.	pr qv.-ref. Kr.	pr qv.-ref. Kr.	pr qv.-ref. Kr.
För Norrbottens	lån	2,37	1,39	2,36	1,33	3,38	1,38	3,21	1,11
» Vesterbottens	»	4,12	1,94	2,69	1,38	5,44	2,08	3,94	1,36
» Västernorrlands	»	5,10	2,55	1,05	0,53	9,67	4,61	8,78	2,88
» Jemtlands	»	3,24	1,88	12,06	6,04	7,80	2,28	5,32	1,72
» Gefleborgs	»	7,90	3,96	9,90	5,61	7,17	2,84	6,47	2,44
» Stora Kopparbergs	»	1,45	0,85	0,47	0,27	3,52	2,31	2,31	0,74
» Upsala	»	1,21	0,52	2,65	1,33	4,37	2,54	—	—
» Stockholms	»	5,22	2,60	2,37	1,08	8,05	3,32	4,62	2,34
» Vestmanlands	»	4,84	2,28	0,88	0,44	2,63	1,31	7,21	3,61
» Örebro	»	—	—	3,71	1,83	11,23	5,62	—	—
» Södermanlands	»	—	—	5,38	2,28	6,64	3,21	—	—
» Östergötlands	»	2,62	1,09	10,92	10,47	—	—	—	—
» Jönköpings	»	2,13	1,04	0,92	0,42	4,41	2,42	3,21	1,35
» Kalmar	»	2,34	1,09	4,99	2,71	5,65	2,87	25,45	12,72
» Skaraborgs	»	1,13	0,56	3,12	1,55	5,36	2,49	6,24	3,11
» Elfsborgs	»	7,36	3,76	8,97	2,93	5,85	3,34	7,90	3,94
» Vermlands	»	4,69	2,64	8,35	4,42	11,91	4,14	7,95	2,61
» Göteborgs och Bohus	»	—	—	0,90	0,45	—	—	—	—
» Hallands	»	—	—	2,49	1,25	8,33	4,46	—	—
» Kronobergs	»	9,25	4,23	4,49	3,02	6,66	3,89	1,67	0,95
» Blekinge	»	—	—	5,26	2,62	—	—	11,52	5,71
» Kristianstads	»	—	—	3,35	1,67	11,90	5,89	—	—
» Gotlands	»	2,46	1,11	—	—	—	—	—	—
Medeltal för hela landet		3,97	1,98	4,33	2,44	6,87	3,21	7,05	3,33

Sammandrag, utvisande beloppen af de statsunderstöd, som utgått dels såsom lån, dels såsom anslag under tiden från och med 1841 till och med 1876, för utförande af:

	Beviljad statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
	Kronor.	öre.
36 enskilda bolags jernbanor för ångkraft och } en del anslag, dock hufvudsakligen lån	39,863,166	67
8 d:o d:o d:o för hästkraft		
Eventuellt tillkommer för Dalslands jernväg utlofvade	1,000,000	
D:o d:o » Näsjö—Oscarshamns d:o d:o	11,500	
22 kanal- och slussanläggningar	4,487,328	12
Härförutom till den afbrutna kanaliseringen af Lule elf	500,000	—
2 kommunikationsleder öfver land och vatten	567,500	—
32 farleders muddring och rensning, en del lån, dock hufvudsakligen anslag	1,040,688	50
53 större och mindre hamnbyggnader	4,088,596	68
40 större och mindre brobyggnader, en del lån, dock hufvudsakligen anslag	1,409,050	43
Dessutom för färjerodd öfver Ångermanelfven	3,000	—
6 anläggningar för fartygs reparation	660,000	—
11 elfrensningsarbeten för flottningsrörelse, anslag	110,277	50
4 rensningsarbeten, afseende vattenreglering i allmänhet	32,500	—
570 vägarbeten, till hvilka understöden utgått som anslag	7,084,063	08
668 aftappnings- och utdikningsarbeten, dels anslag, dels lån	4,631,270	71
Summa 1,453 arbetsföretag.	Summa	65,488,941 69

De under Styrelsens direkta förvaltning ställda medel, som redovisats i Styrelsens till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt aflemnade hufvudbok för 1876, hafva utgjorts af:

a) *Anslag till aflöning för Styrelsens embets- och tjenstemän i hufvudstaden och landsorten.*

Behållning från år 1875	Kronor	565: 63.
Det för år 1876 anvisade, i Eders Kongl. Maj:ts Statskontor lyftade anslag	»	39,910: —
	Summa Kronor	40,475: 63.
Enligt i nåder faststeld stat har utbetalts	»	39,670: —
	Behållning till 1877 Kronor	805: 63.

b) *Anslag till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser för allmänna arbeten.*

Behållning från 1875	Kronor	6,356: 19.
Af Riksdagen anvisadt anslag för 1876	»	35,000: —
Ersättning från Statskontoret för tjenstebrefsförsändelser	»	245: 83.
Inbetalde anmärkningsmedel	»	25: 50.
Influtit för försålda exemplar af Styrelsens underdåniga berättelse	»	— 75.
	Summa tillgång Kronor	41,628: 27.

Häraf hafva år 1876 skett följande utbetalningar:

Diverse utgifter:

Inspektions- och undersökningskostnader i allmänhet	Kronor	11,903: 50.
Inspektioner och kontrollering å jernvägsanläggningar	»	3,211: 94.
Expenser hos Styrelsen och i distrikten	»	2,157: 04.
	Transport Kronor	17,272: 48.

	Transport Kronor	17,272: 48.	
Inventarier	»	473: 88.	
Böcker	»	600: —	
Ved med omkostnader	»	891: 66.	19,238: 02.

Till undersökningar genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg:

Norrbottens	län, för vägundersökningar	Kronor	1,500: —	
Vesterbottens	d:o, d:o	»	1,500: —	
Vesternorrlands	d:o, d:o	»	3,000: —	
Stora Kopparbergs	d:o, d:o	»	1,000: —	
Karlstads	d:o, d:o	»	1,500: —	
Örebro	d:o, d:o	»	1,000: —	
Jönköpings	d:o, d:o	»	1,000: —	
Kalmar	d:o, d:o	»	1,000: —	
Hallands	d:o, d:o	»	1,000: —	
Kristianstads	d:o, d:o	»	1,000: —	
Kalmar	d:o, för upprepning af Emån inom Mörlunda			
och Tveta socknar	»	1,000: —	14,500: —	33,738: 02.

Återstår således till år 1877 behållning Kronor 7,890: 25.

c) *Till reparationer å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar* har genom nådigt bref den 28 Januari 1876 anvisats

Kronor 7,122: —

Redovisning har afgifvits af arbetschefen Löjtnant Klintberg och Styrelsen har med skrifvelse af den 8 sistlidne Januari öfverlemnadt densamma till Statskontoret.

d) *Afgäld för ett vid Gråda kanal anlagdt sågverk.*

Behållning från år 1875	Kronor	383: 33.
Genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har för år 1876 levererats	»	50: —
Behållning till 1877	Kronor	433: 33.

På Styrelsens räkning i Riksbanken inestodo således vid 1876 års slut följande behållningar, nämligen:

å anslaget till aflöning och arvoden åt Styrelsen	Kronor	805: 63.
å anslaget till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser för allmänna arbeten	»	7,890: 25.
och inbetald afgäld för sågverket vid Gråda kanal	»	433: 33.

Summa behållning till år 1877 Kronor 9,129: 21.

Till åtlydnad af föreskrifterna i den för Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader under år 1841 utfärdade instruktion och särskilda nådiga beslut hafva under år 1876 dels fortgången af nya till Styrelsens verksamhet hörande arbeten, dels under-

hållet af äldre sådana blifvit af vederbörande tjänstemän besigtigade och kontrollerade, hvarvid resp. arbetsdirektioner och intressenter meddelats de erinringar och upplysningar, som af behovet påkallats.

lfrågavarande arbeten hafva utgjorts af:

A. Jernvägar

a) För trafik öppnade:

Gefle—Dala jernväg.

För underhållet af denna jernväg var fortfarande på ett förtjenstfullt sätt sörjdt.

Å bron öfver Lillån hafva nya broreglar af jern anbragts i stället för de gamla träreglarne. Vid Gefle station hafva nya spår till 12,586 fots längd och 17 vaxlar utlagts; å banan 16,547 syllar ombytts samt 4,788 fot förslitna skenor af jern ersatts med nya sådana af stål. Jernskenor finnas nu mera endast å en sträcka af omkring 1 mil.

Vid Granlunda station var ny mötesplats af 1,500 fots längd anordnad.

Det för Gefle—Dala- och Upsala—Gefle-banorna gemensamma stationshuset var under byggnad. Det i föregående års berättelse omordade lokomotivstallet i Falun, äfvensom det för Gefle—Dala och Bergslagens jernvägar gemensamma stationshuset derstädes voro vid besigtningen fullbordade.

Robertsholms stationshus var tillbyggt med en 3:dje klassens väntsal samt med ett par rum för stationsinspektoren.

Storviks station var förändrad till bostadslägenhet och rörelsen flyttad till Norra stambanans station med samma namn.

Plankbågebron vid Korsnäs hade sedan förra året reparerats; dock förekommo här och der spår af röta i virkets yta. Fråga lär redan vara väckt om brons ombyggnad, ehuru någon fara för dess bestånd ännu icke är för handen.

Broar, trummor, bana och öfriga för trafikens jemna bedrifvande erforderliga anläggningar befunnos i mycket godt skick.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Schough.

Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.

Jernbanan mellan Söderhamn och Bergviken jemte rörlig materiel var omsorgsfullt underhållen.

450 fot nya sidospår voro utlagda, hvarförutom 7,254 fot gamla skenor och 3,309 syllar utbytts mot nya.

Kingsta viadukt hade blifvit reparerad och befunns i fullgodt skick.

Hästbanan förbi Landaforsarne med tillhörande materiel gaf icke heller anledning till anmärkning.

Transportmaterielen på sjön Bergviken har blifvit tillökt med en ny pråm, hvarjemte två äldre sådana blifvit förbygde. Två å sjön Varpen begagnade äldre pråmar hafva likaledes blifvit förbygde.

Att stationen i Söderhamn vid den under 1876 års sommar staden öfvergångna eldsvåda lidit jemförelsevis obetydlig skada, tillskrifves helt och hållet de framför densamma planterade syrenhäckar, i skydd af hvilka eldsläckningsmanskapet kunde från stationshuset afvärja den midt emot rasande elden.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Schough.

Hudiksvall—Forsa—Näsvikens jernväg.

Under året hafva 1,096 syllar och 1,638 fot skenor med tillbehör blifvit utbytte. Justering och stoppning af banan hade på tillfredsställande sätt verkställts, utom hvad beträffar bandelen Forsa—Näsviken, der tillräcklig ballast saknades.

Viadukten vid Hedsta hade undergått åtskilliga reparationer, hvarigenom inspektionsförrättaren anser densamma i ännu halftannat år kunna utan fara användas tills den på våren år 1878 hinner ombyggas.

Som äfven rörliga materielen vederbörligen underhållits, förefunnos detta år icke de skäl till anmärkningar mot jernvägens vård och skötsel, som de båda föregående åren egt rum.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Schough.

Sundsvall—Torpshammars jernväg.

Denna med 3,59 fots spårvidd byggda jernväg var till hufvudsakliga delar redan fullbordad under år 1875, men blef först följande år slutligt afsynad.

Besigtningförrättaren, Distriktadjutanten G. Nyström, har i sammanhang med sitt till Styrelsen afgifna besigtningens utlåtande anmält, att jernvägsdirektionen vid årets bolagsstämma bemyndigats att vidtaga de åtgärder, som kunna befordra möjligheten af banans ombyggnad till förökad spårvidd.

Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.

Arbetet å denna jernväg har bedrifvits med den kraft, att, sedan den 4,7 mil långa bandelen Tillberga—Engelsberg blifvit i början af hösten öppnad för allmän trafik och ett med norra stambanan jemnlöpande spår från Karlberg till centralstationen i Stockholm utlagdt samt de anordningar, som deraf följde, vidtagna, kunde jernvägen, ehuru icke till alla delar fulländad, i slutet af året öppnas i hela sin utsträckning för allmän trafik.

Det bolag, som numera trafikerar denna jernväg, uppehåller derjemte trafiken å Norbergs och Sala—Tillberga jernvägar, sedan dessa båda banors rullande materiel blifvit af bolaget inköpt.

Undertecknad Lindgren har å statens vägnar utöfvat kontroll å jernvägsarbetet.

Upsala—Gefle jernväg.

Såsom i 1875 års underdåniga berättelse omnämndes, blef Upsala—Gefle jernväg, som redan i December månad 1874 öppnades för allmän trafik, först i Maj månad år 1876 slutligt afsynad, hvarföre någon kontrollbesigtning under sistnämnde år å banan varit öfverflödig.

Upsala—Lenna jernväg.

De från föregående året återstående arbeten å denna bana hade så fortskridit, att i November månad tillstånd kunde medgifvas till dess upplåtelse för allmän trafik, ehuru åtskilliga kompletteringsåtgärder icke då hunnit fullbordas.

Köping—Hults jernväg

mellan Örebro, Arboga och Köping var utmärkt väl underhållen.

De från början nedlagda skenorna hafva så småningom utbytts mot nya på största delen af banan.

I följd af anslutningen i Köping med Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg har 0,2 mil blifvit omlagd.

På de 3 broarne vid Dylta, Frövi och Sverkesta, hvilka likasom banans öfriga broar egde öfverbyggnad af trä, hade ny sådan af jern blifvit i stället uppförd.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Nora—Karlskoga jernväg

äfvensom bibanan mellan Gytterp och Striberget äro väl underhållne i hvad angår så väl bana som rullande materiel.

För att underlätta tågens ingång och ordnande på Karlskoga station är banan omlagd från vestra till östra sidan om nämnde station och löper nu i samma riktning som dess utsträckning till Otterbäcken vid Venern, hvilken banförlängning under året blifvit färdig och för allmän trafik upplåten.

Deremot är ingenting vidgjordt jernvägens beramade fortsättning från Striberget till Jernboås, och har tiden för detta arbetes påbörjande tilländalupit den 1 Juli 1876.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Nora—Ervalla jernväg,

hvars trafik nu mera ombesörjes af Nora—Karlskoga-banan, har på en sträcka af 28,000 fot erhållit nya skenor af 23 $\frac{1}{2}$ vigt per fot.

Stationen i Nora, som är i nästan oförändradt skick, sådan den byggdes för mer än 20 år sedan, behöfver helt och hållet ombyggas för att motsvara nutidens anspråk på bekvämlighet och ändamålsenlighet.

Af på banan förekommande träbroar voro två, den ena på Nora äng och den andra på Ervalla ängar, så förfallna, att de icke utan fara kunna befaras, hvarföre af inspektionsförrättaren till vederbörande lemnades föreskrift om deras skyndsamma nybyggande.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Wessman—Barkens jernväg.

Banan, jemte broar, var väl underhållen.

Vid Ludvika är ett spår under anläggning för förbindelses åvägbringande med dervarande station å Frövi—Ludvika jernväg.

Stationen vid Smedjebacken har icke under loppet af många år undergått någon förändring i sin enkla anordning, hvarföre den icke tillfredsställer nutida trafikförhållandens kraf.

De hittills begagnade skenor, hvilkas skarvförbindningar äro af mindre ändamålsenlig beskaf-

fenhet, börja att blifva utnötta och utbyttas derföre mot nya af 12,5 & vigt med i berörda hänseende förbättrad konstruktion.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Frövi—Ludvika jernväg.

Mellan Storå och Rällså stationer är anlagd en ny station, kallad Vasselhyttan, med tillhörande byggnader och inrättningar.

Från Hörks station har ett 1,200 fot långt spår till sjön Södra Hörken och vid Björnhyttan mellan Grängesbergs och Gonäs stationer ett sidospår med lastkaj utlagts.

Vid Ludvika är i sjön Wessman en 300 fot lång och 50 fot bred, med spår försedd, hamnarm uppförd, hvarjemte vid Bånghammar, hvarifrån banan till Kloten utgår, ny station är under anläggning.

Hela jernvägen med hvad dertill hörer var väl underhållen; dock saknade ballasten på några ställen full höjd.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Vintersjön—Örlingsjöns jernväg,

som sammanbinder dessa af Svartelfven genomflutna sjöar, utgör en del af en till Hellefors bruk i Örebro län ledande kommunikationsled, bestående dels af hästbanor, dels ock af vattenvägar.

Å den väl underhållna banan finnes icke något lokomotiv, utan endast af hästar dragna godsvagnar.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Krylbo—Norbergs jernväg.

Å banan, som blef slutligt afsynad under hösten 1875, hafva endast vanliga underhållsätgärder vidtagits. Rörelsen bedrifves hufvudsakligen med statens jernvägstrafiks materiel.

De förändringar i afseende å banan befintliga två vägportar, hvilka jernvägsbolaget blifvit genom nådigt beslut den 18 Februari 1876 ålagdt att vidtaga, voro vid besigtningstillfället ännu icke verkstalda, hvarföre hos bolagets verkställande direktör gjordes skriftlig påminnelse om skyndsamt fullgörande af detta åliggande.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Norbergs jernväg.

Ombyggnaden af den gamla jernvägen med samma namn och sträckning och densammas förändring till bredspårig hann under 1876 års sommar afslutas, så att tillstånd till den nya banans öppnande först för gods- och den 29 Augusti äfven för persontrafik kunde, efter behörig besigtning, meddelas.

Enligt träffadt aftal besörjes såsom redan är nämndt trafiken å denna bana af Stockholms—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Storå—Guldsmedshyttans jernväg

företedde i afseende på underhållet icke något skäl till anmärkning.

Enär jernvägen saknar egen rullande materiel, besörjes trafiken af Frövi—Ludvika jernväg.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Pålsboda—Finspongs jernväg,

som i närmare tre år varit upplåten för allmän trafik, är väl underhållen. Några sättningar hafva icke egt rum på de flera ganska svåra mossar, öfver hvilka jernvägen framgår.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Långban—Yngens och Saxen—Yngens jernvägar

för hästkraft gäfvo vid besigtningen icke anledning till någon anmärkning i afseende å underhållet.

Då en del af de områden, hvarifrån dessa jernvägar hemta sin förnämsta trafik, genomskäres af Bergslagernas och Säfsnäs jernbanor, hvilka, sedan de hunnit fullt färdigbyggas, komma att för varuforslingarne i dessa trakter erbjuda vida förmånligare förbindelser än de nuvarande, blifva troligen de senare långt mindre anlitade än hvad förut varit förhållandet.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Östra Vermlands jernväg.

Arbetet å denna jernväg har under år 1876 oförtrutet bedrifvits. I November månad sagde år meddelades, efter lagenlig besigtning, tillstånd till öppnande af allmän trafik å de återstående delarne af banan, nämligen dels från Gammelkroppa öfver

Nyhyttan till Persberg, dels äfven från Nyhyttan till Finshyttan, hvadan hela banan således numera är för allmän trafik upplåten.

Filipstads Norra Bergslags jernväg

från Filipstad till Nordmark har, såsom i 1875 års underdåniga berättelse omförmäldes, medgifvits tillstånd till bedrifvande af allmän trafik, ehuru banan ännu icke kunnat slutligen afsynas. Ännu återstå nämligen att uppföra ett lokomotivstall och en reparationsverkstad, hvilka byggnader dock voro under arbete vid besigtningstillfället.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Nerman.

Uddeholms jernväg.

Stationerna vid Nordmarksberg och Taberg, äfvensom godsmagasinet vid Motjärnshyttan hafva under år 1876 i det närmaste blifvit fullbordade, och banan har under mer än ett års tid kunnat begagnas i och för egarnes enskilda godstrafik.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Nerman.

Näs—Morshyttans jernväg

undergick författningsenlig besigtning i Augusti månad 1876 i anledning af begärdt tillstånd till banans öppnande för allmän trafik. Detta tillstånd blef ock af Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader den 25 derpå följande September meddeladt, ehuru jernvägen med hvad dertill hörer då icke var fullständigt fullbordad.

Vikern—Möckelns jernväg.

Den år 1875 anmärkta bristen på hägnad utefter jernvägen hade börjat afhjelpas och banan är i öfrigt väl underhållen.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Nerman.

Sala—Tillbergu jernväg.

Sedan denna jernväg under hösten år 1875 blifvit öppnad för allmän trafik, blef densamma först slutligt afsynad vid 1876 års utgång.

I enlighet med den mellan denna jernvägs bolag och Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafikaktiebolag under år 1876 ingångna öfverenskommelse be-

drifves nu mera trafiken å Sala—Tillberga-banan af det senare bolaget.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Nerman.

Köping—Uttersbergs jernväg

är som vanligt väl underhållen. Åtskilliga förbättrings- och byggnadsarbeten hafva dessutom å banan under året utförts.

Inspektionen verkställd af Distriktadjutanten Mor-sing.

Hästbanan Grängesberg—Hörken

befanns med tillhörande materiel och byggnader i godt skick med undantag af korsningen vid Frövi—Ludvika jernväg, hvilken korsning behöfver omläggas. Härom meddelades vederbörande föreskrift.

Inspektionen verkställd af Distriktadjutanten Mor-sing.

Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg.

Denna med 4,83 fots spårvidd anlagda jernväg utgår från Oxelösunds hamn, berör derefter staden Nyköping, Flens station å östra stambanan, städerna Eskilstuna och, på något afstånd, Torshälla samt fortgår vidare till Rekarne station inom fögderiet med samma namn, från hvilken station den grenar sig dels till Valskogs station å Köping—Hults-banan, dels till Kolbäcks station å Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg. Grenbanan Rekarne—Valskog öfvergår Arboga å vid Kungsör och grenbanan Rekarne—Kolbäck Qvicksundet och Mellansundet, hvilka utgöra fjärden Galtens utlopp i sjön Mälaren, samt Borgå-sundet, hvilket åter är Kolbäcksåns utlopp i nämnde sjö. Hela jernvägen med grenbanor håller i längd omkring 14 $\frac{1}{2}$ mil.

Efter å skilda delar af banan under sommaren och hösten år 1876 verkställda författningsenliga besigtningar blef densamma mot slutet af sagde år öppnad för allmän trafik, ehuru något afsyningsbetyg icke kunde meddelas, enär åtskilliga anordningar och kompletteringsarbeten återstodo att dessförinnan utföra.

Öfver de klagomål, som anförts i anledning af de olägenheter, hvilka för segelfarten förmenats hafva uppstått genom de öfver Qvicksund och Arboga å af jernvägsaktiebolaget uppförda broar, har Eders

Kongl. Maj:t under den 23 Oktober 1876 behagat infordra Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader utlåtande; och har Styrelsen fullgjort denna nådiga befallning den 12 Juni 1877.

Arbetet å jernvägen med tillhörande anordningar har, efter hvad derå verkställda besigtningar gifva vid handen, utförts med omsorg och noggrannhet.

Inspektionen verkställd af Distrikthefen Grafström.

Hallsberg—Motala—Mjölby jernväg

underhålles väl. Vid Motala öfre station fortgår utvidgning af banans egen reparationsverkstad för att derigenom göra sig oberoende af Motala verkstad.

Inspektionen verkställd af Distrikthefen Grafström.

Wadstena—Sunds (Fogelstad) jernväg

gaf vid inspektion icke anledning till någon anmärkning mot underhållet. Under år 1876 har ett större godsmagasin blifvit uppfördt vid Wadstena station.

Inspektionen verkställd af Distrikthefen Grafström.

Lidköping—Skara—Stenstorps jernväg.

Från Lidköping till närheten af Broddetorps station voro öfverbyggnaden och ballasten anmärkningsfria, men från sistnämnda station till Stenstorp erfordras på flere ställen lyftning och stoppning samt ökad ballastning med godt grus.

Godsmagasinet vid Broddetorp var nu flyttadt, så att tågmöten äfven å denna station kunna ega rum.

Lutningsvisare voro vid inspektionstillfället ännu icke utsatte längs linien.

Inspektionen verkställd af Distrikthefen Grafström.

Mariestad—Moholms jernväg.

Mot underhållet af denna bana förekom ej skäl till anmärkning. Grindar hade nu blifvit uppsatta vid alla egovägar; deremot saknades fortfarande distans- och lutningsvisare längs banan.

Inspektionen verkställd af Distrikthefen Grafström.

Kalmar—Emmaboda jernväg.

De i förra årets underdåniga berättelse omnämnda återstående kompletteringsarbeten voro nu utförda, och undergick banan den 18 Juli 1876 slutlig afstyning, då besigtningmännen, som utgjordes af Distrikthefen Grafström, Bandirektören H. Nathhorst och Maskindirektören G. F. Brodin, i sitt utlåtande tillstyrkte fullt godkännande af densamma, hvilket ock under den derpå följande September månad meddelades.

Nässjö—Oscarshamns jernväg.

Å denna jernväg förrättade Distrikthefen Grafström under den 22 och 23 Oktober besigtning, der vid iakttagelse icke allenast hvad den årliga inspektionen innefattar, utan äfven i hvad mon jernvägsbolaget verkställt de kompletteringsarbeten, hvilka Eders Kongl. Maj:t under den 6 November 1874 föreskrifvet såsom villkor för lyftandet af de utaf statsanslaget innehållne 80,000 Kronor. Vid besigtningen utröntes, att ej mindre ifrågavarande arbeten, än äfven den genom nådiga brefvet den 15 September 1876 bestämda förändringen af bangården vid Eksjö station blifvit utförda, med undantag likväl af de arbeten, som afsåge jernvägsbankens öfver Tulunda mader och Skräpple ängar skyddande mot faran af öfversvämning utaf Emåns flodvatten.

I anledning af dessa senare anmärkningar har Eders Kongl. Maj:t den 30 November 1876 funnit godt förordna, att 11,500 Kr af ofvan nämnde i Eders Kongl. Maj:ts Statskontor innestående 80,000 Kr skola derstädes innehållas tillsvidare och intilldess jernvägsbolaget behörigen styrkt, att berörde bank blifvit i anmärkt hänseende skyddad, men att återstående beloppet 68,500 Kr deremot finge af bolaget lyftas.

Nybro—Säfsjöströms jernväg.

Arbetet å denna jernväg hade så fortskridit, att under Oktober månad tillstånd kunde, efter förut försiggångna behöriga besigtningar, meddelas till bedrifvande längs hela banan af såväl gods- som persontrafik, ehuru densamma icke till alla delar var fullständigt fullbordad.

Besigtningen verkställd af Distrikthefen Grafström.

*Hjo—Stenstorps jernväg med bibanan
Svensbro—Ekedalen—Tidaholm*

har under år 1876 efter verkstälde besigtningar blifvit afsynad och godkänd såsom till alla delar fullbordad.

Besigtningen verkställd af Distriktchefen Grafström.

Borås—Herrljunga jernväg

har sedan senaste inspektionen undergått åtskilliga reparations- och förbättringsarbeten. Bland annat hafva 3,128 fot nya skenor af 15 α vigt pr fot och 4,987 st. syllar af furu blifvit i hufvudspåret nedlagda, hvarjemte nytt sidospår af 1,550 fots längd vid Borås station utlagts.

Inspektionen verkställd af Distriktadjutanten Palm.

Deijefors hästbana

med bryggor, kranar och byggnader var väl underhållen, hvarjemte segeldjupet utanför bryggorna var för trafiken fullt tillräckligt.

Rörliga materielen består af 12 lastvagnar.

Inspektionen verkställd af Distriktadjutanten Palm.

Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernväg.

Å denna jernväg, liksom å Borås—Herrljungabanan, hafva behofven af reparations- och underhållsarbeten blifvit under året på fullt tillfredsställande sätt tillgodosedda. 42,000 fot skenor af 16,67 α vigt pr fot hafva å banan nedlagts i stället för de gamla af 15 α vigt pr fot. Härförutom hafva 10,600 st. syllar utbytts; de vid vägöfvergångarne förut befintliga 40 st. trätrummmorna hafva ersatts af stentrummor.

Inspektionen verkställd af Distriktadjutanten Palm.

Ulricehamn—Wartofta jernväg.

Banan med materiel, byggnader och öfriga för trafiken nödiga inrättningar var vid inspektionen i godt skick.

Inspektionen verkställd af Distriktadjutanten Palm.

Karlskrona—Vexjö jernväg.

Vid inspektionen å denna jernväg förekom icke någon anledning till anmärkning mot underhållet.

Undersökningar för ordnandet af stationerna, så att desamma måtte blifva lämpliga för trupptrans-

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

porter, verkställdes under sommaren, och förslag härtill afgafs till Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader mot slutet af året.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Vexjö—Alfvesta jernväg.

Årets hufvudsakliga reparations- och underhållsarbeten hafva utgjorts af gamla skenors och syllars utbyte mot nya. Banans vård och skötsel gäfvos icke anledning till anmärkning.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Karlshamn—Vislanda jernväg

med dertill hörande materiel och inrättningar befanns uti godt skick. Vanligt sken- och syllutbyte hade under året skett.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Sölvesborg—Kristianstads jernväg

gaf vid inspektion icke anledning till anmärkning mot underhållet.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Kristianstad—Hessleholms jernväg.

Alla träpälarna i broarne öfver Helga å voro nu ofvan vatten ersatta med pålok af gjutjern. Banan har för öfrigt under året ej kräft några reparationsåtgärder af mera betydelse.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Helsingborg—Hessleholms jernväg med bibanan

Bjuf—Billesholm.

Som denna jernväg jemte bibana blef under Juli månad vid slutlig afsyning godkänd, har icke någon särskild besigtning derå sedermera under året varit af behofvet påkallad.

Landskrona—Helsingborg—Eslöfs jernväg.

1) *Sektionen Landskrona—Eslöf.*

Å Warmö bro voro nya långbalkar inlagda. Alla större vägöfvergångar i banans plan äro nu mera försedda med motskenor och stensättning. 2,475 af röta angripna syllar voro från linien upptagna och ersatta af nya 9-fots af furu. Nya spårvoxlar hafva utlagts vid 3 bangårdar.

Vid Landskrona bangård voro större förändringar vidtagna i följd af Landskrona—Engelholms-banans anslutning derstädes.

2) *Sektionen Helsingborg—Billeberga.*

6,645 nya 9-fots furusyllar hafva i stället för lika stort antal af röta skadade sådana blifvit å linien inlagda.

Utbyte af skenor har under året icke varit behöfligt, utan endast vändning af en del slitna sådana.

Vid Ramlösa station är nytt stationshus af tegel under år 1876 uppfördt.

Något skäl till anmärkning mot underhållet af dessa båda bandelar förekom icke vid inspektionen.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Landskrona—Engelholms jernväg.

I medlet af Oktober månad 1876 förrättades afsyning å hela denna bana, hvaraf delen Engelholm—Åstorp redan 1875 öppnats för allmän trafik, och på förrättningsmännens tillstyrkan kunde Styrelsen redan i slutet af nyssnämnde månad lemna tillstånd till hela banans upplåtande för allmänna rörelsen, hvar emot slutligt afsyningsbetyg kommer att afgifvas först sedan styrkts, att återstående anordningarna i afseende å sidospåren vid Åstorps station och å spårinledningen vid Landskrona slutstation blifvit i öfverensstämmelse med upprättade ritningar och af besigtningmännen lemnade föreskrifter fullbordade.

Jernvägen, som är 4,5 mil lång med 4,83 fots spårvidd, har jemte dertill hörande inrättningar utförts på omsorgsfullt sätt.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Ystad—Eslöfs jernväg.

9,800 af röta angripna syllar hafva upptagits och med nya ersatts. 18,900 sträckfot nya skenor voro på linien utlagda.

Gamla lokomotivstallet vid Ystads station har blifvit inredt och lagdt till verkstaden, hvars utrymme derigenom fördubblats, och var dessutom en metallgjutugn i samma byggnad uppförd.

129 telegrafstolpar hafva blifvit nedtagna och med nya ersatta, så att alla sådana stolpar af första uppsättningen nu mera äro utbytta.

Ingen anmärkning var att mot banans underhåll vid inspektionen göra.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Malmö—Ystads jernväg.

Vid inspektionen af denna jernväg anmärktes, att ballastens föreskrifna höjd icke var fullständigt uppnådd uteder hela banan, hvarföre slutlig afsyning af densamma icke kunnat under år 1876 försiggå. Åtskilliga förbättringar, särdeles hvad beträffar husbyggnaderna, hade å jernvägen blifvit åstadkomna och mot underhållet var icke något att anmärka.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Remmer.

Lund—Trelleborgs jernväg.

Som jernvägen först under den 2 Februari 1876, efter derå verkställd slutlig afsyning, blifvit såsom fullbordad godkänd, har särskild inspektion derå under nämnde år icke aktats nödig.

b) *Under byggnad varande:*

Dannemora—Hargs jernväg.

Jernvägsbyggnaden har under år 1876 så fortskridit, att banan blifvit till hela sin längd skenlagd och försedd med så mycket ballast, att densamma kunnat användas för mindre transporter. Stationshusen hafva under samma tid blifvit uppförda, men ej hunnit inredas. Dessutom voro 3 lokomotiv, 60 godsvagnar, 1 passagerarevagn och 2 finkor för banans räkning inköpte.

Arbetet bedrefs fortfarande med omsorg och noggrannhet.

Inspektionen verkställd af Adjutanten hos Styrelsen Klintberg.

Bergslagernas jernväg.

Arbetena å denna jernväg, hvilkens längd, utom 5,2 mil bibanor, uppgår till 44 mil 33,182 fot, hafva under år 1876, likasom förut, bedrifvits på ett i alla afseenden utmärkt tillfredsställande sätt och fortgått å linierna Falun—Daglösen—Kil, Daglösen—Filipstad och Göteborg—Trollhättan samt utsträckts till bandelen Trollhättan—Köpmannebro och till trakten af Åmål, hvarjemte arbete varit å Insjölinien påbörjadt, men afbrutits. Arbetsstyrkan har i medeltal varierat mellan 3,529 och 5,433 man.

Bland nyuppförda byggnader må nämnas 4 för-
rådshus, 7 materialgårdar, 6 krutkällare, 1 stall och
8 smedjor.

Flyttade jordquantiteter uppgå till 21,467 och
berg- och tunnelsprängning till 1,641 kubikstänger.

Den terrasserade banlängden har under året ökat
med 4,75 mil, hvaraf 2,04 mil sprängts genom berg.

Antalet färdigmurade trummor har utgjort 103.

Af de 20 under år 1875 påbörjade broar och
viadukter hafva 18 fullbordats och arbetet å de åter-
stående 2, nämligen bron öfver Göta elf och sväng-
bron öfver Trollhätte kanal vid Stafvereds mosse,
betydligt fortskridit, hvarförutom stenarbetet blifvit
påbörjadt å 12 broar å linien Trollhättan—Kil. Af
dessa uppföras 2 med 3 spann å 34 fot och 6 med
20 fots spann.

2 vägbroar, 3 vägportar hafva under året ytter-
ligare fullbordats och vägöfvergångar till ett antal af
626 under år 1876 och föregående år blifvit ordnade.

Från arbetets början till 1876 års slut hafva ge-
nom bolagets försorg vägar blifvit dels anlagda och
dels omlagda till en längd af 3 mil 30,345 fot.

Skenläggningen är fullbordad å linierna Falun—
Daglösen—Kil och Daglösen—Filipstad, utgörande
23,80 mil, samt å linien Göteborg—Trollhättan till
en längd af 6,83 mil, eller tillhopa å 30,63 mil. De
2 förstnämnda linierna äro ballastade till full höjd
och 4,539 kubikstänger grus å den senare utförda.

Från arbetets början äro inköpta och levererade
581,716 centner skenor med tillbehör, 608,500 syllar,
285 korsningar, 298 vexlar, 5 vändbord för lokomo-
tiver, 2 stycken 16 fots vändbord och 8 vagnvägar.

24 stationshus med tillhörande ekonomihus och
källare, 22 godsmagasiner, 14 vattentorn, 4 lokomotiv-
stall äro uppförde; personplattformer hafva blifvit
anlagda vid 24 och godsplattformer vid 23 stationer;
vändbord för lokomotiver äro färdiga vid 5 stationer
och boställshus för stationsinspektoren i Filipstad;
verkstadsbyggnad med en golfyta af 73,152 qvadrat-
fot är under uppförande i Åmål.

Dessutom har bolaget uppfört en restaurations-
byggnad vid Grythytted och en hotellbyggnad vid
Ludvika, båda med nödiga uthus och källare.

Från arbetets början hafva 59 banvaktarehus med
dertill hörande uthus och källare blifvit byggda.

Den rörliga materielen utgjordes vid 1876 års
slut af 26 lokomotiver, 49 person- och bagagevagnar,
880 godsvagnar och 4 snöplogar. Vid samma tid
egde bolaget 89 hästar.

För sjukvården vid arbetena hafva 10 läkare varit
anställda.

I afseende å den mark, som för linierna Falun—
Daglösen—Kil, Daglösen—Filipstad samt Göteborg—
Trollhättan af bolaget tagits i besittning, har ex-
propriation för vinnande af eganderätt blifvit slutförd,
undantagandes dock i fråga om för bolaget behöflig
mark inom Göteborgs stads område, hvarom likväl
förberedande åtgärder vidtagits.

Telegrafledning mellan Göteborg och Falun har
utförts samt 28 stationer ytterligare försetts med skrif-
maskiner efter Morses system.

Sedan linien Falun—Ludvika, hvars längd är 6,6
mil, den 31 December 1875 blifvit för allmän trafik
öppnad, hafva för sådan trafik upplåtits dels under
den 1 Mars 1876 bandelen Kil—Molkom, utgörande i
längd 3 mil, och dels under den 1 påföljande Augusti
bandelen Molkom—Filipstad, utgörande i längd 3,5
mil, hvarjemte den 3 Januari detta år för allmän
trafik öppnats linien Daglösen—Ludvika, utgörande i
längd 10,7 mil, och den 26 Maj bandelen Göteborg—
Trollhättan, 6 mil 28,303 fot, så att längden af den
öppnade banan nu mera uppgår till omkring 30,5 mil.

Kontrollant å jernvägsbyggnaden Distriktadju-
tanten Palm.

Dalslands jernväg.

Arbetet å denna jernväg börjades redan under
år 1875, men har först sedan den 10 Augusti detta
år, då detsamma öfvertogs af entreprenörer, bedrifvits
med kraft. 60 sträckfot tunnelsprängning, 178,5 ku-
bikstänger bergsprängning, 832 kubikstänger jord-
flyttning och 230 sträckfot 4 qvadratfots trummor
voro utförda till den 1 Oktober 1876.

Statens kontrollant å jernvägsbyggnaden är Di-
striktadjutanten Oterdahl.

Jernvägen från Limmareds glasbruk till sjön Åsunden.

Banan var färdig från glasbruket till Månstads bro, der stationshus, godsmagasin m. m. under året blifvit uppförda.

Samma anledning till anmärkning mot banans terrassering, som förekom redan år 1874, förefanns äfven vid detta års besigtning.

Inspektionen verkstald af Distriktadjutanten Palm.

Lindesnäs jernväg från Bysjön vid Vestra Dalelven till sjön Vessman.

Allt hvad som blifvit hittills verkstaldt å denna jernväg inskränker sig till planering af en 1,500 fot lång sträcka i närheten af Löfsjö masugn. Under år 1876 har derå icke något arbete utförts, och föga sannolikt torde det vara, om under den närmaste framtiden det kommer att åter upptagas.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Säfsnäs jernväg.

Endast för den omkring 2 mil 5,000 fot långa delen mellan Bergslags—Hörk och Strömsdal af denna jernväg, som mellan förstnämnde ställe och Fredriksberg håller i längd omkring 4 mil 16,000 fot, är plan af Eders Kongl. Maj:t faststald.

Hela banan är planerad och fullständigt skenlagd, undantagandes vid Hörkselven, der hon ännu icke är fullbordad och spåret således icke inledt på dervarande station.

Stationen vid Strömsdal var under arbete.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Nyhammars jernväg.

Å denna jernväg, som sträcker sig mellan Bysjön och Vestra Dalelven, är en väglängd af omkring 1½ mil planerad i riktning från Nyhammar; men under åren 1875 och 1876 har arbetet helt och hållet legat nere.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Bångbro—Klotens jernväg.

Jernvägens hela längd är 72,000 fot från midten på den vid Frövi—Ludvika jernväg anlagda Bånghammars station till midten af stationen vid Kloten, hvilken senare ligger 400 fot högre än den förra.

Hela banan var i det närmaste ballastad och inhägnad.

Vid Bånghammar voro stationshus, godsmagasin, personplattform och vattentorn uppförda.

Vid Kölsjö voro dylika byggnader icke fullt färdiga.

Vid Kloten voro stationshus, lokomotivstall, bostadshus, godsmagasin och vändskifva under byggnad.

Å linien förekommande 2:ne banvaktarestugor voro färdiga.

Banan eger 2 sexkopplade lokomotiv, hvaremot person- och lastvagnar komma att erhållas från Frövi—Ludvika jernväg.

Arbetet är till alla delar utfördt med noggrannhet och omsorg, hvarjemte jernvägen är utmärkt väl utlagd så väl i plan som profil.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Nerman.

Lidköping—Håkantorps jernväg.

Till denna, 2,6 mil långa och med 3 fots spårvidd anlagda jernväg beviljade Eders Kongl. Maj:t under den 19 Mars 1875 ett lånebidrag å 20,000 Kr från Handels- och Sjöfartsfonden. Arbetet å banan började i slutet af April månad år 1876 och skall, enligt derom med Kronan uppgjordt kontrakt, fullbordas till den 31 December 1877.

Vid inspektionen å jernvägsarbetet i September månad sistlidne höst hade detsamma så fortgått, att endast 6,500 fot återstodo att terrassera; att de större trummorna voro dels lagda, dels under arbete, och några af de mindre färdiga; att banan var skenlagd på 15,000 fot från Lidköping med begagnande af fasta skarfvar, hvilande direkt utan bottenplåt på syllen; att stationshuset vid nämnde stad var under byggnad och grund lagd för dylikt hus vid Lovened; att byggnad af banvaktarestugor hade påbörjats och uppsättning af stängsel pågick.

Mot det i allmänhet lätta arbetet förekom, utom hvad beträffade den för höga och svaga stängseln, i öfrigt icke något skäl till anmärkning, utan var detsamma med omsorg utfördt och syntes den stadfastade planen med noggrannhet följas.

Inspektionen verkstald af Distriktchefen Grafström.

Wimmerby—Hultsfreds jernväg.

Utaf den nära 2 mil långa banan från Hultsfreds station å Nässjö—Oscarshamns jernväg till staden Wimmerby var vid inspektionstillfället terrasseringsen verkställd utom på omkring 9,000 fot utefter sjön Findelens södra strand, der afvikelse från först stad-fästade plan skett i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut.

Banan var skenlagd på cirka $\frac{1}{4}$ mil och till större delen ballastad från närheten af Hultsfred mot Storebro, hvarjemte trummor af godkänd beskaffenhet voro dels lagda, dels under arbete.

Bron vid Hultsfred öfver Hesselbyån med 3 spann på 2 pålbockar af jernpelare och öfverbyggnad af trä var lagd. Deremot voro sjelfva landfästena af granit ännu icke påbörjade.

I det vid Wimmerby uppförda stationshuset pågick inredningsarbete, hvarförutom en del af stationen var planerad. Stationshuset vid Storebro var under byggnad samt planeringen derstädes påbörjad. Tvenne banvaktarestugor voro färdiga och större delen stängsel uppsatt.

Det utförda arbetet företedde ej anledning till anmärkning.

Inspektionen verkställd af Distriktchefen Grafström.

Halmstad—Nässjö jernväg,

som eges af Halmstad—Jönköpings jernvägsaktiebolag, bygges bredspårig och håller i längd 16 mil. Statens kontrollerande ingenjör, som under de sista dagarna af Juli månad besigtigade jernvägsarbetet, yttrar i sin berättelse öfver förrättningen hufvudsakligen följande:

Bandelen Halmstad—Wernamo, utgörande 11,6 mil och som är den hittills endast bearbetade delen af jernvägen, var terrasserad; de lagda afloppstrummorna befunnos väl och omsorgsfullt uppmurade; ombyggnad af vestra landfästet till bron öfver Nissa å vid "Smålands stenar", hvilket landfäste af vårfloden skadats, pågick; öfriga broar med dertill hörande öfverbyggnader äfvensom vägportar befunnos färdiga och i godt skick; ballastens utförande ansågs kunna fullständigt medhinna till Augusti månads slut på

ifrågavarande bandel, å hvilken syllar och skenor af god beskaffenhet voro utlagda och stängsel, utom vid stationerna, uppförd.

Vid Halmstads bangård var stationshus af tegel i 2 våningar under uppförande; 1 godsmagasin af tegel i korsvirke fullt färdigt; lokomotivstall af d:o i d:o för 4 maskiner likaledes fullt färdigt; vagnbod under uppsättning och åtskilliga sidospår under utläggning.

Vid Oscarsströms bangård saknas alla behöfliga anordningar, utom att grund till ett vattentorn var lagd.

Vid Torups station befunnos ett 2-vånings stationshus af trä under upptimring, ett godsmagasin af d:o under tak, en 50 fot lång lastkaj af gråsten färdigmurad och ett sidospår med 2 vagnar utlagdt.

Vid Kinnareds station voro icke några anordningar för bangården vidtagna.

Vid Landeryds station var ett godsmagasin under uppsättning.

Vid Smålands stenars station var ett stationshus af trä under tak och inredning, ett godsmagasin af d:o färdigt, en 40 fot lång lastkaj af sten uppmurad och ett sidospår med 2 vagnar utlagdt.

Vid Ölmestads och Forsheda stationer hade icke några anordningar i afseende å husbyggnader, spår och dylikt vidtagits.

Vid Wernamo station var grunden till stationshuset och godsmagasinet lagd af gråsten, hvarjemte ett antagligen provisionelt sidospår befanns utlagdt.

Af vaktstugor funnos 5 under tak och 2 under uppsättning.

Telegrafledningens uppsättande pågick och troddes kunna fullbordas före November månads ingång.

De vid arbetet begagnade 2 sexkopplade tanklokomotiv syntes vara kraftiga och lätta att manövrera.

Såsom felande arbeten vid alla ofvannämnda stationer anför inspektionsförrättaren: terrasseringsen, planering, puts, fasta signaler, vattentorn, hägnad, telegrafapparater m. m. Ej heller voro fasta signaler, lutningsvisare, milstolpar och kurvtaflor å sjelfva bandelen utsatta.

För öfrigt lemnas banbyggnaden det vitsord, att hvad deraf var färdigt syntes väl och betryggande

verkställt, hvaremot sjelfva utförandet, som är uppdraget åt entreprenörer, icke bedrefs med den kraft och raskhet, som kommit hittills fullbordade jernvägsanläggningar inom Södra distriktet till fromma.

Inspektionen verkställt af Distriktschen Remmer.

Vintjern—Lilla Björnmossens jernväg,

som på enskild bekostnad för Ockelbo bruksegares räkning anlagts mellan Vintjerns gruffält till Björnmossens by i Svärdsjö socken af Stora Kopparbergs län, är 35,300 fot lång och har en spårvidd af 3,0 fot.

I slutet af år 1876 undergick denna bana författningsenlig afsyning, hvarvid utröntes, hvad samma års besigtningssrapporter ock förut gifvit vid handen, att afvikelser från den gillade planen blifvit utan vederbörligt tillstånd gjorda, hvarförutom åtskilliga anordningar till säkerhet för trafiken återstodo att dels verkställa, dels fullborda. I anledning häraf måste så väl Eders Kongl. Maj:ts nådiga bifall till dessa afvikelser som ock intyg om banans fullständiga fullbordande först afvaktas, innan Styrelsen kan godkänna jernvägen och meddela tillstånd till dess upplåtande för allmän gods- och persontrafik.

Under år 1876 har Eders Kongl. Maj:t beviljat ofvan berörde bruksegare koncession å banans fortsättning från Björnmossen till Tallås by i Ugglebo socken af Gefleborgs län.

På grund af derom ingångna underdåniga ansökningar har Eders Kongl. Maj:t under loppet af år 1876 meddelat följande intressenter och bolag koncession å här nedan uppräknade jernvägsanläggningar:

Den 17 Mars Landtbrukaren Const. Tideström å anläggning af jernväg af 4,83 fots spårvidd från *Lanna kalkstens- och skifferbrott* i Hidinge socken till *statens jernvägsstation vid Örebro*.

Som plan för anläggningen icke i stadgad tid eller före den 31 December 1876 blifvit Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning understald, läser denna koncession vara förverkad.

Den 17 Mars Chr. Olsson, J. Brorsson m. fl. enligt uppdrag af åtskillige personer, som hade för afsigt att bilda bolag för anläggning af jernväg mellan

Södra Förstaden vid Malmö och Fjerdingslöfs station på Lund—Trelleborgs-banan. Under samma dag gillades äfven planen för jernvägsbyggnaden, som, utgörande i längd 2 mil 23,700 fot, är afsedd att anläggas med 4,83 fots spårvidd. Arbetet å densamma skall börjas senast den 1 Juni 1877 och derefter så bedrifvas, att banan, äfven hvad trafikmaterielen angår, må vara färdig att den 1 Januari 1880 för trafik upplåtas.

Förlängning i tiden för arbetets påbörjande är i underdånighet begärd.

Enligt tillkännagifvande från Chefen för Eders Kongl. Maj:ts Civil-Departement af den 7 April 1876 har Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernvägsaktiebolag berättigats att från närheten af *Carlberg* inleda bolagets jernväg till *Stockholms norra station*, hvilket arbete under samma år fullbordats.

Den 12 April Hudiksvall—Herjeådalens jernvägsaktiebolag å anläggning af 15,5 mil lång, för 3,59 fots spårvidd afsedd jernväg från *Näsvikens station* å Hudiksvall—Näsvikens jernväg till närheten af *Svegs kyrka* i Herjeå dalen. Samma dag fastställdes äfven planen för banan, hvarpå arbetet skulle börjas senast den 1 Juli 1877 och fullbordas till den 1 Januari 1882.

Den 12 April Södra Dalarnes jernvägsaktiebolag å anläggning af jernväg från *Krylbo station* på Norra stambanan till *stationen Borlänge* å Bergslagens jernväg jemte bibana till Bispbergs grufvefält. I enlighet med samma dag stadfastade plan håller banan, inberäknadt bibanan, i längd 6 mil och utgör dess spårvidd 4,83 fot. Jernvägsbyggnaden skall påbörjas senast den 1 September 1877 och i sin helhet vara färdig före utgången af år 1882. Den 24 November 1876 beviljades bolaget ett lånebidrag af 2,500,000 Kr att utgå af de medel, som samma års Riksdag till belopp af Tio millioner Kr ställt till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande för att till låneunderstöd för nya, ännu ej påbörjade, enskilda jernvägar anvisas.

Den 28 April Vislanda—Bolmens jernvägsaktiebolag anläggning af jernväg från *Vislanda jernvägsstation* till Ljunby köping och vidare till *sjön Bolmens strand*. Planen fastställdes den 6 Oktober för jernvägen, som, utgörande i längd 4 mil 28,155 fot, har en spårvidd af 3,59 fot. Arbetet derå skall på-

börjas senast den 1 Juni 1877 och banan öppnas för allmän trafik senast den 1 Januari 1881. Den 24 November 1876 anvisade Eders Kongl. Maj:t till detta bolag ett låneunderstöd af 785,000 Kr, att utgå af de ofvannämnde Tio millioner.

Den 5 Maj Gotlands jernvägsaktiebolag å anläggning af jernväg om 3 fots spårvidd mellan *Visby* och *Hemse* jemte bibanor till *Rohnehamn* och *Klinthehamn*. Sedermera har Eders Kongl. Maj:t under den 10 November fastställt planen för hufvudbanan *Visby*—*Hemse* och för bibanan från *Hemse* till *Rohnehamn* och den 24 i sistnämnde månad för byggnad af hufvudbanan beviljat från ofvannämnde Tio millioner ett lånennderstöd af 500,000 Kr.

Hufvudbanan, 4 mil 31,000 fot lång, skall påbörjas senast den 1 Juli 1877 och kunna upplåtas för allmän trafik före utgången af år 1880.

Den 19 Maj lemnade Eders Kongl. Maj:t sitt samtycke till öfverlåtelse å *Hultsfred*—*Westerviks* jernvägsaktiebolag af den bruksegarne *C. Ekman* och *G. de Maré* förut beviljade rättighet till anläggning af jernväg med 3 fots spårvidd från *Werkeback's* lastplats till *Hultsfreds* station å *Nässjö*—*Oscarshamns* jernväg och berättigade på samma gång bolaget att utsträcka denna anläggning från *Werkeback* till *Westervik* äfvensom att anlägga bibanor från den tillämnade stationen *Blägda* till sjön *Yxern* och från *Werkeback* till *Gunnebo* bruk.

Den 10 påföljande November har Eders Kongl. Maj:t frikallat ifrågavarande bolag från skyldigheten att bygga bibanan från *Werkeback* till *Gunnebo* samt medgifvit att rättigheten till utförandet af bandelen *Jenny*—*Westervik* finge öfverlåtas på *Westervik*—*Åtvidaberg*—*Bersbo* jernvägsaktiebolag. Härigenom har *Hultsfred*—*Westerviks* bolags verksamhet blifvit reglerad till utförande af jernväg från *Hultsfred* till *Jenny* jemte bibana till sjön *Yxern* och sidospår till *Ankarsrum* samt *hamnspår* vid *Werkeback*, — utgörande hela anläggningen, som skall fullbordas före utgången af år 1880 och till hvilken Eders Kongl. Maj:t den 24 November beviljade ett låneunderstöd af 1,750,000 Kr från ofvannämnde af 1876 års Riksdag för enskilda jernvägsbyggnader anvisade medel, i längd 6 mil 32,400 fot.

Den 15 Juli har Eders Kongl. Maj:t funnit godt bifalla, att den bruksegaren *N. Sundin* m. fl. den 21 Maj 1874 meddelade koncession å anläggning af jernväg från blifvande station å *Bergslager*nas jernväg i närheten af sjön *Norra Hörkens södra strand* till trakten af *Yxsjö* grufvor i *Örebro* län och vidare förbi lägenheten *Nittqvarn* i *Grangärdes* socken till *Strömsdals masugn* i *Säfsnäs* socken af *Kopparbergs* län finge öfverlåtas å *Säfsnäs* jernvägsaktiebolag.

Såsom förut är å annat ställe i denna berättelse omnämndt, håller denna jernväg 2 mil 5,000 fot i längd och spårvidden är endast 2,7.

Den 21 Juli Småland—*Varbergs* jernvägsaktiebolag å anläggning af jernväg om 4,83 fots spårvidd från *Kinnareds* station å *Halmstad*—*Nässjö*-banan till sjön *Fegens södra strand* och derifrån vidare förbi *Ullared* till *Varberg*. Tillika bestämdes att banbyggnaden skulle senast påbörjas den 1 Juni 1877 och fullbordas för trafik senast den 1 Oktober 1881. Eders Kongl. Maj:t har dock, efter om anstånd med arbetets påbörjande gjord underdånig ansökan, den 13 April 1877 funnit godt medgifva, att tiden, inom hvilken företaget skall taga sin början, må utsträckas till den 1 September sistnämnde år.

Den 21 Juli förmyndarena för omyndige bruksegaren *J. A. S. Åberg* å anläggning å hans vägnar af 1 mil 450 fot lång jernväg om 3 fots spårvidd, i fortsättning af *Vintjern*—*Lilla Björnmossens* bana, från *Lilla Björnmossens by* till *Tallås* i *Ugglebo* socken af *Gefleborgs* län. Arbetet å ifrågavarande jernväg skulle börjas senast den 31 December 1876, samt derefter så bedrivas, att jernvägen, äfven hvad trafikmateriel angår, må vara färdig att för trafik upplåtas senast den 1 Augusti 1879.

Den 4 Augusti Råmens aktiebolag jemte *P. Söderberg* och *E. Dofsén* å anläggning af jernväg om 4,83 fots spårvidd från *Kortfors*, *Stribergets* eller *Nora station* på *Nora*—*Karlskoga*-banan förbi *Elfstorp*, *Grythyttan*, *Saxån*, *Långbanshyttan*, *Lesjöfors* utmed östra sidan af sjön vid *Råmens* bruk samt öster om *Liljendal* till *Vanelfvens inflöde* i *vestra Dalelven*. Jernvägsbyggnaden, hvars väglängd från *Kortfors* till slutpunkten är 13 mil 25,000 fot, skall påbörjas se-

nast den 1 Juni 1877 samt kunna inom 1883 års utgång upplåtas för trafik.

Den 4 Augusti Nyköping—Gnesta jernvägsaktiebolag å anläggning af en 4 mil 5,000 fot lång jernväg om 3 fots spårvidd från *Nyköping* öfver Svärdsbro till *Gnesta station* å vestra stambanan. Arbetet å jernvägen skall börja senast den 1 Juni 1877 samt derefter så bedrifvas, att banan, äfven hvad trafikmaterielen angår, må vara färdig att senast den 1 Januari 1881 för trafik upplåtas.

Den 22 September Norsholm—Ristens kommunikationsaktiebolag å anläggning af en 3,5 mil lång jernväg om 3 fots spårvidd mellan *Norsholms station* å östra stambanan och *Bersbo grufva*. Tillika stadgades, att jernvägsarbetet skulle påbörjas senast den 1 Juli 1877 och fullbordas vid 1880 års utgång.

Till utförandet af denna jernvägsbyggnad med hvad dertill hörer behagade Eders Kongl. Maj:t den 24 derpå följande November bevilja från Handels- och Sjöfartsfonden ett låneunderstöd af 300,000 Kr.

Den 20 Oktober Hvetlanda—Eksjö jernvägsaktiebolag å anläggning af jernväg om 4,83 fots spårvidd från *Hvetlanda kyrkoby* och handelsplats öfver Ekenäs, Björkeryd, Thorsjö och Ryningsholm till *Eksjö station* å Nässjö—Oscarshamns jernväg. På samma gång stadgades att planen för jernvägsanläggningen skulle vara uppgjord och Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning understäld före 1876 års slut, hvarefter arbetet skulle påbörjas senast den 1 Juli 1877 och i allo fullbordas inom 1880 års utgång. Framflyttning af tiden för denna jernvägsbyggnads början är i underdånighet sökt.

Den 10 November Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernvägsaktiebolag å utförandet af jernväg mellan *Vestervik och Jenny*, å hvilken sträcka Hultsfred—Vesterviks jernvägsaktiebolag förut erhållit koncession, som på det förra bolaget öfverlåtits. Till hela jernvägen från Vestervik öfver Jenny, Gamleby och Åtvidaberg till Bersbo med bibana till Storsjön har Eders Kongl. Maj:t den 24 i nyssnämnde månad funnit godt i nåder bevilja ett låneunderstöd af 1,865,000 Kr att utgå af de utaf 1876 års Riksdag till bidrag för enskilda jernvägar afsatta medel. Ifrågavarande

jernväg, som, inberäknadt bibana, är 8 mil 22,270 fot lång och afsedd för 3 fots spårvidd, skall vara färdig att för trafik upplåtas före utgången af år 1880. Planen för jernvägen är sedermera så ändrad att bibanan till Storsjön nu mera ingår i hufvudbanans sträckning.

Den 24 November Varberg—Borås jernvägsaktiebolag å anläggning af 7 mil 34,000 fot lång jernväg om 4,83 fots spårvidd från *Varberg* öfver Fritsla till *Borås*. Under samma dag fastställes den för ifrågavarande företag upprättade plan och beviljades till bolaget ett låneunderstöd af 2,600,000 Kr, att af de medel, till belopp af tio millioner Kr, som 1876 års Riksdag ställt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för att till låneunderstöd för nya, ännu ej påbörjade, enskilda jernvägar anvisas.

Ehuru ofvan vid hvart och ett af de under år 1876 med koncession förlänade jernvägsaktiebolag, som beviljats försträckningar från de af samma års Riksdag till Eders Kongl. Maj:ts förfogande stälde Tio millioner Kr till låneunderstöd för nya, ännu ej påbörjade jernvägar, det beviljade beloppet blifvit upptaget, sammanföras dock, för lättare öfversigt, dessa låneunderstöd här på ett ställe:

Krylbo—Borlänge jernväg statslåneunderstöd	2,500,000.
Vislanda—Bolmens d:o d:o	785,000.
Visby—Hemse d:o d:o	500,000.
Hultsfred—Jenny d:o med bibana m. m. d:o	1,750,000.
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo d:o d:o	1,865,000.
Varberg—Borås d:o d:o	2,600,000.
Summa Kronor 10,000,000.	

Härförutom har, såsom äfven ofvanföre anförts, Norsholm—Bersbo jernvägsbyggnad under år 1876 hugnats med ett låneunderstöd af 300,000 Kr från Handels- och Sjöfartsfonden.

Styrelsen bifogar härhos en tabell, utvisande de jernvägsanläggningar inom landet, som blifvit dels koncessionerade, dels hugnade med understöd af allmänna medel, antingen i form af lån eller såsom anslag, äfvensom storleken af de särskilda banornas vid förlidet års inspektion egande rullande materiel.

Jernvägar, som till och med 1876 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

N a m n.	Längd i mil.	Byggnadsätt.			Rullande materiel.			Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
		Spår- vidd i fot.	Största lutning i fot.	Minsta kröknings- radie i fot.	loko- mo- tiv.	person- vagnar.	pack- o. gods- vagnar.	Lån.	Anslag.	
a) Lokomotivbanor:										
Bergslagens (sträckan Kil—Falun samt Daglösen—Filipstad)	23,8	4,83	1 : 100	1,000	16	32	500	5,000,000	—	{Endast linien Kil—Ludvika har erhållit statslån. Derjemte 30,000 Kr i anslag för brobygg- naden vid Hvita Krog. Ombesörjer äfven trafiken å Storå—Guld- smedshyttans jernbana.
Carlskrona—Vexjö	10,6	»	1 : 80	1,000	7	21	139	2,600,000	1,100,000	
Frövi—Ludvika	9,2	»	1 : 60	1,250	10	14	321	—	—	
Gefle—Dala (Gefle—Falun)	8,6	»	1 : 60	1,000	24	29	870	3,000,000	—	Med bibana Bjuf—Billesholm.
Hallsberg—Motala—Mjölby	9,0	»	1 : 100	1,000	6	15	134	—	—	
Helsingborg—Hessleholm (Ramlösa—Hess- leholm)	7,4	»	1 : 100	1,000	6	16	144	—	—	
Kalmar—Emmaboda	5,3	»	1 : 70	1,000	4	13	58	—	—	Trafiken ombesörjes af Norra stambanan.
Kristianstad—Hessleholm	2,8	»	1 : 200	1,800	3	13	48	720,000	—	
Krylbo—Norberg (Krylbo—Kärrgrufvan)...	1,8	»	1 : 60	1,500	—	—	75	406,000	—	
Köping—Hult (mellan Örebro, Arboga och Köping)	6,6	»	1 : 100	1,390	10	29	167	—	160,000	{Trafiken ombesörjes af Nora—Karlskoga- banan. Med bibana till Pershyttan samt från Gyt- torp till Striberg och från Kortfors till Karlsdal. Ombesörjer derjemte trafiken å Nora—Ervalla-banan. Trafiken ombesörjes af Stockholm—Ve- sterås—Bergslags-banan. Erhållet 150,000 Kr såsom hästbana, 150,000 Kr vid för- ändringen till smalspårig samt 300,000 Kr vid ombyggnaden till bredspårig lokomotivbana.
Landskrona—Engelholm	4,5	»	1 : 100	1,000	3	9	46	—	—	
Landskrona—Helsingborg—Eslöf	5,6	»	1 : 150	2,000	6	25	112	2,300,000	—	
Lund—Trelleborg	4,0	»	1 : 100	1,000	3	10	50	—	—	Utbekommit 988,500 Kr; resten emot vissa villkors uppfyllande inestående i Kongl. Statskontoret. Med grenbanor från Rekarnes station, dels till Valskogs station på Köping—Hult- banan, dels till Kolbäcks station på Stockholm—Vesterås—Bergslags-banan. Trafiken ombesörjes af Stockholm—Ve- sterås—Bergslags-banan. (Stockholm—Vesterås—Bergslags-banan om- besörjer derjemte trafiken å Norbergs och Sala—Tillberga jernvägar. Med bibana till sjön Rossevalen samt häst- bana till Stripa grufvor. Trafiken om- besörjes af Frövi—Ludvika-banan. Med bibana från Örbyhus till Dannemora samt från Orrskog till Söderfors. Trafiken ombesörjes af Södra stambanan.
Malmö—Ystad	5,9	»	1 : 100	1,000	5	22	89	—	—	
Nora—Ervalla (Nora—Dylta)	1,6	»	1 : 100	1,200	—	—	—	225,000	112,500	
Nora—Karlskoga—Otterbäcken	10,2	»	1 : 50	800	10	25	246	—	—	Med bibana från Nyhyttan till Persberg.
Norbergs (Kärrgrufvan—Engelsberg)	1,6	»	1 : 50	1,200	—	—	—	600,000	—	
Nybro—Säfsjöström	4,0	»	1 : 100	1,000	2	4	53	—	—	
Nässjö—Oscarshamn	13,9	»	1 : 60	1,000	11	24	239	—	1,000,000	Med bibana från Nyhyttan till Persberg.
Oxelösund—Flen—Vestmanland	14,6	»	1 : 100	1,000	15	36	322	—	—	
Sala—Tillberga	2,6	»	1 : 100	1,500	—	—	—	150,000	—	
Stockholm—Vesterås—Bergslagens (Stock- holm—Tillberga—Köping, Tillberga— Engelsberg)	18,4	»	1 : 100	1,000	15	44	292	—	—	Med bibana från Nyhyttan till Persberg.
Storå—Guldsmidshyttan	0,5	»	1 : 50	800	—	—	—	—	—	
Upsala—Gefle	12,3	»	1 : 100	1,500	11	22	192	500,000	—	
Vexjö—Alfvesta	1,7	»	1 : 100	935	—	—	20	434,000	—	Med bibana från Nyhyttan till Persberg.
Ystad—Eslöf	7,1	»	1 : 100	1,950	6	19	98	2,450,000	—	
Östra Vermlands (Kristinehamn—Finns- hyttan)	6,3	»	1 : 60	1,000	4	9	220	—	—	
Borås—Herrljunga	3,9	4,10	1 : 80	800	4	12	83	1,377,721,91	—	Med bibana från Nyhyttan till Persberg.
Hudikavall—Näsviken	1,5	»	1 : 100	1,000	4	4	113	370,000	—	
Söderhamn—Bergvik	1,4	»	1 : 61	1,500	6	4	165	500,000	—	
Uddevalla—Venersborg—Herrljunga	8,7	»	1 : 80	800	8	19	150	3,240,000	—	{Ingår i Söderhamn—Bollnäs kommunika- tionsled.
Vessman—Barken (Ludvika—Smedjebacken)	1,7	4,00	1 : 50	600	3	5	72	400,000	—	

N a m n.	Längd i mil.	Byggnadssätt.			Rullande materiel.			Statsunderstöd.		Anmärkuin gar.
		Spår- vidd i fot.	Största lutning i fot.	Minsta kröknings- radie i fot.	Antal			Lån.	Anslag.	
					loko- mo- tiv.	person- vagnar.	pack- o. gods- vagnar.			
Köping—Uttersberg	3,4	3,68	1: 100	1,000	4	10	102	500,000	—	Med bibana till Lillsvan.
Karlshamn—Vieslanda	7,8	3,59	1: 70	1,200	4	12	87	—	—	Med bibana från Vätjom till Matfors.
Sundsvall—Torpshammar	5,7	»	1: 60	800	4	10	140	1,494,000	—	
Sölvesborg—Kristianstad	2,9	»	1: 80	2,000	3	9	28	—	—	
Filipstads norra Bergslags (Filipstad— Nordmark)	1,6	3,00	1: 60	1,000	2	4	74	—	—	Med bibana från Svensbro till Tidaholm.
Hjo—Stenstorp	5,1	»	1: 60	1,000	4	10	106	240,000	—	
Lidköping—Skara—Stenstorp	4,7	»	1: 100	1,000	3	12	85	—	—	
Mariestad—Moholm	1,7	»	1: 80	1,000	2	4	24	20,000	—	
Pålsboda—Finspång	5,4	»	1: 60	1,000	4	8	105	—	—	
Ulricehamn—Vartofta	3,5	»	1: 100	1,000	3	3	64	—	—	
Upsala—Lenna	2,0	»	1: 60	900	2	3	22	30,000	—	
Vadstena—Fogelsta	1,0	»	1: 100	1,000	2	3	13	—	—	
Vikern—Möckeln (Degerfors—Striberg) ...	5,1	2,70	1: 40	500	3	2	131	—	—	
Näs—Morshyttan	1,1	2,67	1: 60	800	1	1	16	—	—	

N a m n.	Längd i mil.	Spårvidd i fot.	Statsunderstöd.		A n m ä r k n i n g a r.
			Lån.	Anslag.	
b) Håstbanor:					
Deijefors	0,06	3,00	33,000	—	Ingår i Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.
Grängesberg—Hörken	0,83	»	30,000	—	
Landaforss	0,10	»	37,000	—	
Ränkeseds	0,41	»	37,500	—	
Vintersjön—Örlingsjön	0,80	»	—	—	Bibana till Storå—Guldmedshyttans jernväg.
Stripa—Guldmedshyttan	0,09	2,70	—	—	
Yngen—Saxen	0,86	2,65	30,000	—	
Långban—Yngen	0,83	2,33	18,000	—	

Jernvägar, som äro under byggnad.

N a m n.	Längd i mil.	Byggnadssätt.			Statsunderstöd.		Anmärkningar.
		Spår- vidd i fot.	Största lutning i fot.	Minsta kröknings- radie i fot.	Lån.	Anslag.	
Bergslagens (sträckan Göteborg—Kil samt Borlänge—Insjön) {omkr. 25,4	4,83	1: 100	1,000	—	—	—	Med bibana till Sunnanå hamn vid Venern.
Bånghammar—Kloten	2,00	»	1: 40	600	—	—	
Dalsland (Mellerud—Norska gränsen)	6,33	»	1: 100	1,000	—	1,000,000	
Halmstad—Näsje	16,00	»	1: 60	800	—	—	
Vimmerby—Hultsfred	1,83	»	1: 80	1,000	—	—	Med bibana från Knaby till Ramhäll.
Bysjön—Vestra Dalelven eller Nyhammars	2,36	3,00	1: 60	1,000	—	—	
Dannemora—Harg	4,20	»	1: 80	1,000	—	—	
Lidköping—Häkantorp	2,60	»	1: 100	1,000	20,000	—	
Limmared—Åsunden	1,25	»	1: 300	1,000	—	—	Med bibana till Taberg.
Uddeholms (Nordmark—Mokärnsyttan)	1,48	»	1: 50	1,000	—	—	
Vessman—Bysjön eller Lindesnäs	3,66	»	1: 40	1,000	—	—	
Vintjern—Lilla Björnmossen	0,98	»	1: 36,1	500	—	—	
Hörken—Strömsdal eller Säfsnäs	2,10	2,70	1: 40	500	—	—	

Jernvägar, koncessionerade före år 1876, hvilkas koncessionstid ännu icke förlupit.

N a m n.	Längd i mil.	Spårvidd i fot.	Tid, då banan			Statsunderstöd.	
			erhöll koncession.	skall påbörjas.	skall vara färdig.	Lån.	Anslag.
Åsunden—Öfverum—Gamleby	1,00	4,83	18 ³ / ₁₀ 75	18 ³¹ / ₁₂ 76	18 ³¹ / ₁₂ 79	—	—
Göteborg—Tenhult	15,37	4,83	18 ⁸ / ₁₀ 75	18 ¹ / ₆ 77	18 ¹ / ₁ 84	—	—
Spannarp—Halmstad	6,67	4,83	18 ³ / ₁₂ 75	18 ³¹ / ₁₂ 76	18 ³¹ / ₁₂ 81	—	—

Jernvägar, af Kongl. Maj:t koncessionerade under år 1876.

N a m n.	Längd i mil.	Spårvidd i fot.	Tid, då banan			Statsunderstöd.	
			erhöll koncession.	skall påbörjas.	skall vara färdig.	Lån.	Anslag.
Lanna—Örebro	—	4,83	17 Mars	18 ¹ / ₆ 77	18 ¹ / ₁ 80	—	—
Malmö—Fjerdingslöv	2,66	4,83	17 Mars	18 ¹ / ₆ 77	18 ¹ / ₁ 80	—	—
Hudiksvall—Herjedalen	15,5	3,59	12 April	18 ¹ / ₁ 77	18 ¹ / ₁ 82	—	—
Krylbo—Borlänge med bibana till Bispsberg	6,00	4,83	12 April	18 ¹ / ₆ 77	18 ³¹ / ₁₂ 82	2,500,000	—
Vieslanda—Bolmen	4,78	3,59	28 April	18 ¹ / ₆ 77	18 ¹ / ₁ 81	785,000	—
Visby—Hemse med bibana till Ronehamn	5,8	3,00	5 Maj	18 ¹ / ₁ 77	18 ³¹ / ₁₂ 80	500,000	—
Småland—Varberg	6,05	4,83	21 Juli	18 ¹ / ₆ 77	18 ¹ / ₁₀ 81	—	—
Lilla Bjönmosse—Tallåsen	1,00	3,00	21 Juli	18 ³¹ / ₁₂ 76	18 ¹ / ₆ 79	—	—
Kortfors—Vanelfven	13,7	4,83	4 Aug.	18 ¹ / ₆ 77	18 ³ / ₁₂ 83	—	—
Nyköping—Gnesta	4,14	3,00	4 Aug.	18 ¹ / ₆ 77	18 ¹ / ₁ 81	—	—
Norsholm—Bersbo	3,50	3,00	22 Sept.	18 ¹ / ₁ 77	18 ³¹ / ₁₂ 80	300,000	—
Hvetlanda—Eksjö	2,75	4,83	20 Okt.	18 ¹ / ₁ 77	18 ³¹ / ₁₂ 80	—	—
Hultsfred—Vestervik (Hultsfred—Jenny) med bibana till sjön Yxern och sidospår till Ankarsrums bruk	6,90	3,00	10 Nov.	18 ³¹ / ₁₂ 76	18 ¹ / ₁ 83	1,750,000	—
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo	8,60	3,00	10 Nov.	— ¹⁾	18 ³¹ / ₁₂ 80	1,865,000	—
Varberg—Borås	7,94	4,83	24 Nov.	18 ¹ / ₄ 78	18 ³¹ / ₁₂ 82	2,600,000	—

Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar hafva upphört.

N a m n.	Längd i mil.	Spårvidd i fot.	Statsunderstöd.		Anmärkingar.
			Lån.	Anslag.	
a) Lokomotivbanor:					
Kristinehamn—Sjöändan	1,00	3,70	100,000	—	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
Fryken—Klara elf	0,75	—	75,000	—	Upphört i följd af Nordvestra stambanan.
Norberg—Åmänningen	1,75	3,00	300,000	—	Ingår i Norbergs jernväg.
Yngen—Östersjön—Öjevettern	1,41	2,65	110,000	—	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
b) Håstbanor:					
Norrköping—Fiskeby	0,50	3,00	63,000	—	Ersatt af Östra stambanan.
Stribergs grufvor	0,28	—	30,000	—	Ingår i Vikern—Möckelns jernväg.
Yngen—Daglösen	0,66	2,33	72,000	—	Ingår i Östra Vermlands jernväg.

Till fullständigande af dessa tabeller, meddelas här förteckning på sådana enskilda jernvägar för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession.

N a m n.	Längd i mil.	Spårvidd i fot.	Anmärkingar.
Avesta (Avesta—Krylbo—Norberg)	0,2	4,83	
Marma—Sandarne (sjön Marman—Bottniska viken)	1,0	”	
Åmmebergs (Vettern—Åmmebergs zinkgrufvor)	1,2	”	
Österströms (Indalselven—Holmsjön)	0,8	3,50	
Skebo—Hallsta (sjön Närdingen—Hallstaviken)	1,1	3,00	
Uddeholms (Mokärnslyttan—Edebäck vid Klarelfven)	5,17	”	Med bibana från Sjögränd till Skymnäs.
Åtvidaberg—Bersbo	0,9	”	Ingår i Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg.
Strömsdal—Fredriksberg	2,34	2,70	Fortsättning af Hörken—Strömsdals jernväg.
Höganäs—Kattegat	0,26	2,56	

¹⁾ Arbetet å denna bana, som delvis ingick i jernvägen Linköping—Vestervik, påbörjades redan 1874.

B. Vägarbeten.

Inom Norra Distriktet.

Norrbottens län.

Väganläggning från Skröfvens by i Gellivara socken till Landsjärv i Öfver-Kalix socken. Vägen befanns fullständigt bruten, dikad och planerad, hvarjemte alla trummor och broar voro nöjaktigt utförda. Grusning var till en del äfven verkställd inom de båda socknarne, dock befanns vägen inom Gellivara socken mera fullständigt utförd, så att inspektionsförrättaren ansåg sig kunna förorda denna vägdel till godkännande.

Väganläggning mellan Rognäs och Böhle byar i Piteå socken. Arbetet befanns nu så färdigt enligt gillade planen, att afsyningsbetyg lemnades till direktionen, och har Styrelsen sedan godkänt företaget.

Väganläggning mellan Junosuando och Wittangi byar. Detta arbete var påbörjadt och fanns mot åtgärderna intet att anmärka.

Vägomläggning från Råbäck till Gäddvik. Vägen var till större delen bruten, men framställdes mot utförandet åtskilliga anmärkningar till arbetsdirektionen.

Vesterbottens län.

Väganläggning mellan Lycksele och Wilhelmina kyrkobyar. Denna väganläggning, utgörande i längd 9 mil 2,988 fot, hvaraf 3½ mil inom Wilhelmina socken, har under året bedrifvits inom de båda socknarne, men gjordes äfven nu vid inspektionstillfället åtskilliga anmärkningar mot arbetets beskaffenhet.

Väganläggning mellan Norsjö och Malå. Arbetet å hela denna 4,76 mil långa väg utföres i allmänhet väl, och var nästan hela vägsträckan terrasserad. Endast några små felaktigheter anmärktes till rättelse.

Väganläggning mellan Åsele och Dorotea. Äfven mot utförandet af denna vägbyggnad gjordes några anmärkningar, hvilka delgäfvos direktionen.

Omläggning af vägen förbi Krångebackarna mellan Skellefteå och Norsjö. Arbetet å denna vägsträcka hade påbörjats och icke obetydligt fortskridit, men intressenterna hade byggt vägen med mindre bredd än planen föreskrifvit. Eders Kongl. Maj:t har seder-

mera, den 9 Mars innevarande år, i viss mån bifallit en från direktionen för arbetet ingifven underdånig ansökan om ändring i först fastställda vägbredd.

Vesternorrlands län.

Vägomläggning mellan Fjäl och Hernösand inom Hässjö socken. Arbetet har bedrifvits med mycken kraft och särdeles omsorgsfullt, så att nästan hela vägen var bruten, dikad och planerad.

Jemtlands län.

Underhållet af Carl Johans-vägen från Staa i Åre socken till riksgränsen befanns i allmänhet ganska godt, hvarifrån dock undantages bron öfver Bodsjö Ede, hvilken behöfver ombyggas. Genom skrifvelse till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet har inspektionsförrättaren lemnat meddelande om sagde bros dåliga beskaffenhet.

Gefleborgs län.

Väganläggningen från Skästra by till Ljusdals sockengräns är komplett färdig samt afsynad och godkänd.

Vägomläggningen inom Bollnäs och Rengsjö socknar var till största delen fullbordad.

Upsala län.

Anläggningen af ny väg från häradsvägen vid Lena kyrka till Wattholma jernvägsstation och vidare till lämplig punkt på fortsättningen af samma häradsväg är fullbordad samt afsynad och godkänd.

De i Norrbottens, Vesternorrlands och Gefleborgs län belägna ofvannämnde arbetsföretagen äro inspekterade af Distriktchefen Major R. Schough;

det i Jemtlands län af Distriktadjutanten, Kapten G. Nyström;

de i Vesterbottens län af Distriktadjutanten, Kapten A. F. O. Cederberg; och

det i Upsala län af Adjutanten i Styrelsen, Kapten L. Broomé.

Mellersta Distriktet.

Stora Kopparbergs län.

Vägomläggningen mellan Bergsgården nära Falun och Bjursås kyrka var på nästan hela sträckan planerad och till en del grusad.

Södermanlands län.

Vägomläggningen mellan Bogsta och Lästringe kyrkor var vid inspektionstillfället fullbordad enligt gillad plan och afsynades samt har sedermera af Styrelsen godkänts.

Båda dessa arbeten inom Mellersta Distriktet hafva inspekterats af Distriktchefen, Major G. Nerman.

Östra Distriktet.*Östergötlands län.*

Väganläggningen mellan Norsholm och Grensholmen utföres i allmänhet på ett ganska förtjenstfullt sätt. Endast några smärre anmärkningar gjordes, hvilka delgäfvos arbetsdirektionen utaf inspektionsförrättaren, Distriktchefen, Öfverstelöjtnanten C. A. Grafström.

Vägomläggningen mellan Hälla, Höggebo och Salfveds gästgifvaregårdar var anmärkningsfritt till största delen bearbetad. Besigtigad af Distriktadjutanten G. Hammarström.

Jönköpings län.

Vägomläggningarna från Nye till Repperda och Klöfdala gästgifvaregårdar befunnos vid inspektionen till hela sin längd terrasserade och till stor del äfven grusade. Inspekterad af Distriktchefen Grafström.

Omläggningen af Broatorps backar emellan Gisslaveds och Grönhults gästgifvaregårdar var till hela sin längd anmärkningsfritt terrasserad. Inspekterad af Distriktadjutanten Hammarström.

Omläggningen af vägen inom Stenberga socken mellan Farstorp och Björkmossa. Af denna vägomläggning var vid inspektionen en del så färdig, att den var upplåten för trafik och återstående delar bearbetades utan anmärkning. Inspekterad af Distriktchefen Grafström.

Kalmar län.

Omläggningen af vägen från Wimmerby förbi Rökulla gästgifvaregård till Jönköpings länegräns var anmärkningsfritt påbörjad. Inspekterad af Distriktadjutanten Hammarström.

Vestra Distriktet.*Vermlands län.*

Omläggningen af landsvägen inom Grums härad från säteriet Carlberg till Näs härads rå var vid inspektionen i det närmaste fullbordad och har sedermera blifvit afsynad och godkänd.

Vägomläggningen mellan Molkolms och Stenåsens gästgifvaregårdar (de s. k. Acksjöbackarne) fortgick äfven under detta år utan anledning till anmärkning.

Elfsborgs län.

Vägomläggningen mellan Årbols och Bengtfors gästgifvaregårdar var vid besigtningstillfället färdig, men kunde ej i anseende till några smärre anmärkningar afsynas.

Vägomläggningen mellan Quarnå bro och Quarnared på allmänna landsvägen emellan Fästeredssund och Strängsered utföres väl och var en stor del af vägen färdigplanerad och dikad.

Vägomläggningen förbi Snörslid, Carlsbrink och Dumsängslid mellan Svenljunga och Tostarps gästgifvaregårdar befanns i det närmaste färdig; endast några få resterande arbeten hindrade företagets afsynande.

Vägomläggningen mellan Bengtfors och Låbys gästgifvaregårdar var till största delen planerad och dikad, och utföres arbetet i allmänhet väl.

Vägomläggningen mellan Solberg och Rennelanda kyrka inom Lerdals, Högsäters och Rennelanda socknar var under arbete på större delen af vägsträckan.

Göteborgs och Bohus län.

Omläggning dels å allmänna landsvägen från Kongelf till Uddevalla mellan Kyrkeby och Smedseröds gästgifvaregårdar samt vidare till Herrgusserödsdal, dels ock vid hemmanen Strandkärr och Strandnorum samt vid Strandnorums och Nössnäs backar å den från Kyrkeby gästgifvaregård till Oroust ledande landsvägen. Nästan hela vägsträckan var planerad och dikad, och befanns det utförda arbetet vara väl och omsorgsfullt verkställt.

Alla dessa arbeten inom Vestra Distriktet hafva inspekterats af Distriktadjutanten F. Palm, med undantag af det förstnämnda, nämligen vägomläggningen inom Grums härad, hvilket företag besigtigats af nu mera afidne Distriktchefen Major D. W. Lilljehöök.

Södra Distriktet.

Kronobergs län.

Väganläggningen utanför Vexjö på sträckningen mot Ingelstad var vid besigtningen fullbordad, men en mindre afvikelse från gillade planen och förslaget var vidtagen, hvilket hindrade vägens afsynande.

Hallands län.

Vägomläggningen från Breareds gästgivaregård till Gyltige och derifrån dels till Kullhult och dels till Eskhult befanns vid inspektionen i det närmaste färdig och har sedermera afsynats och godkänts.

Kristianstads län.

Vägomläggningen mellan Tranås och Stiby gästgivaregårdar bearbetades väl och utan några anmärkningar.

Vägomläggningarna från Witseltofta till Holmö i Ousby socken. Å sjelfva vägomläggningsarbetet fanns ingen anledning till anmärkning, men arbetet å en brobyggnad öfver Simonstorpsån kunde af inspektionsförrättaren ej godkännas, utan förständigades direktionen att företaga en total ombyggnad af sagde bro.

Blekinge län.

Vägomläggningen förbi Rödliderna mellan Hoby och Trensum var på anmärkningsfritt sätt till en del bearbetad.

Inom Kronobergs, Hallands och Kristianstads län hafva besigtningarna utförts af Distriktchefen, Major A. Remmer, samt inom Blekinge län af Distriktadjutanten, Kapten A. Blix.

Följande med statsbidrag understödda vägarbeten hafva under år 1876 blifvit godkände och såsom fullbordade antagne, nämligen:

Väganläggningar och vägomläggningar.

	Väglängd. (Longueur de route construite ou amé- liorée.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Väganläggning mellan Rönås och Böhle byar i Piteå socken af Norrbottens län	35,070'	10,600	—	7,000	—
Väganläggning mellan Lena kyrka och Vatt- holma jernvägsstation i Upsala län.....	6,760'	11,235	—	5,000	—
Vägomläggning mellan Nordmalings och Bjurholms kyrkor i Vesterbottens län...	3,200'	2,700	—	1,800	—
Vägomläggningar inom Nora, Huddunge och Harbo socknar i Vestmanlands län	18,710'	12,250	—	8,000	—
Vägomläggningar mellan Jönköping och Högstors gästgivaregård i Jönköpings län	2,880'	7,500	—	3,000	—
Vägomläggningar mellan Bogsta och Läst- ringe kyrkor i Södermanlands län	5,835'	8,800	—	5,800	—
Vägomläggning från Skästra by i Jersjö socken till Ljusdals sockengräns i Gefle- borgs län.....	13,650'	23,500	—	15,000	—
Vägomläggning inom Grums härad mellan säteriet Carlberg och Näs härads rå i Vermlands län	56,640'	54,147	27	45,485	12
Summa	142,745'	130,732	27	91,085	12

C. Vattenaftappningsarbeten.

Norrbottens län.

Myrutdikningen vid Hvalfträsk by i Råneå socken var fullbordad och har företaget godkänts.

D:o vid Pello by i Öfver-Torneå socken. Endast en ringa del af företaget återstod att verkställa.

D:o vid Nikkala by i Neder-Torneå socken. Arbetet har bearbetats enligt planen.

Sänkningen af sjöarne Ylinen och Alanen (öfre och nedre) Nartijaur var vederbörligen påbörjad.

Myrutdikningen vid Hedens by i Öfver-Luleå socken. Arbetet är afsynadt och godkänt.

Utdikningen af Fyllmyren vid Vändträsk by i Öfver-Luleå socken pågick anmärkningsfritt.

Myrutdikningen vid Björs by i Neder-Luleå socken. Arbetet var så fullbordadt att förord till dess godkännande lemnades af inspektionsförrättaren.

D:o vid Sangis by i Neder-Kalix socken hade sedan förra inspektionen be-

drifvits med kraft, men ogynnsamma väderleksförhållanden hindrade dess fullbordade.

Myrutdikningen vid *Stora och Lilla Landtjärn samt Rör-, Slump- och Grundträsk* i *Neder-Kalix socken*. Arbetet har oafbrutet fortgått enligt fastställt plan.

D:o vid *Granå och Espinera byar* i *Neder-Kalix socken*. Arbetet har fortgått, men åtskilliga anmärkningar mot dess bedrifvande framställdes af inspektionsförrättaren.

Sänkningen af *Mört-, Aborr- m. fl. sjöar* i *Öfver-Kalix socken* pågick, dock gjordes äfven här åtskilliga anmärkningar.

D:o af *sjön Puotaure* i *Jokkmokks socken* var påbörjad.

D:o af *sjön Papusenjärvi* i *Carl Gustafs socken*. Detta arbete har till följd af svåra naturhinder gått långsamt framåt och har ytterligare förlängning i arbetstiden begärts.

D:o af *Jerijärvi träsk* i *Korpilombolo socken* pågick enligt planen.

Under 1876 har underhållet å följande förut understödda arbeten inspekterats, nämligen:

Utdikning af *Teurajärvi, Lombolo m. fl. sjöar* i *Korpilombolo socken*. Detta arbete har särdeles dåligt blifvit underhållet.

Sänkningen af *Vestiträsk* vid *Niemisel* i *Råneå socken*. Här fanns intet att anmärka.

D:o af *Bälings och Lillträsk* i *Neder-Luleå socken* var temligen väl underhållen.

D:o af *sjön Lakaviken* i *samma socken* likaså.

Alla arbetena i Norrbottens län äro inspekterade af Major Schough.

Vesterbottens län.

Myrutdikningen vid *Frostkåge, Drängsmarks m. fl. byar* i *Skellefteå socken*. Arbetet har fortfarande bedrifvits med raskhet och fortgått ganska betydligt.

Myrutdikningen vid *Norra Långträsk* by i *samma socken* är afsynad och godkänd.

D:o vid *Hjoggböle by* i *samma socken* har fortfarande bedrifvits.

D:o vid *Ragvaldsträsk* by i *samma socken* var anmärkningsfritt påbörjad å flera ställen.

D:o vid *Gummarks by och Noret* i *samma socken* hade äfven påbörjats.

D:o vid *Sörfors* i *Umeå socken* var visserligen fullbordad, men ej i full enlighet med gillade planen, hvarföre den ej kunde godkännas.

D:o af *Kallmyren inom Spölands by* i *Vännäs socken* och *Brattby* i *Umeå socken* bearbetades anmärkningsfritt.

D:o vid *Wallens by* i *Löfångers socken*. Samma anmärkning mot arbetet, som vid föregående inspektion gjordes, framställdes äfven nu.

D:o vid *Mångby m. fl. byar* i *Löfångers socken* bedrefs anmärkningsfritt.

D:o vid *Häggås* i *Dorotea socken* har fortgått, men var ej komplett färdig.

D:o vid *Ormsjö by* i *samma socken* var till följd af tvistigheter mellan delegarne föga bearbetad.

D:o vid *Vestra Afvaträsk* i *samma socken* bedrefs ganska lamt.

D:o vid *Saxnäs* i *Sorsele socken* bearbetades, men åtskilliga anmärkningar framställdes mot utförandet.

D:o vid *Johannisberg* i *samma socken* bearbetades omsorgsfullt.

D:o vid *Estersmark och Nyby* i *Nysätra socken* var långt framskriden och bedrefs arbetet utan anmärkning.

D:o af *Delmyren vid Nyby och Änäsets byar* i *samma socken* fortsattes anmärkningsfritt.

D:o vid *Gunsmarks by* i *samma socken* sammaledes.

Myrutdikningen vid *Änäs, Vännäs m. fl. byar i Degerfors socken*. Äfven denna utdikning har fortgått utan anmärkning.

D:o vid *Risliden i samma socken* är afsynad och godkänd.

D:o vid *Elgsjö by i Åsele socken* har anmärkningsfritt bedrifvits.

D:o vid *Ljusvattnets by i Burträsk socken* var påbörjad.

D:o vid *Mjövattnets by i samma socken* var till stor del bearbetad utan anmärkning.

D:o vid *Lappvattnets by i samma socken* var påbörjad.

D:o vid *Bursiljums by i samma socken* var ganska långt framskriden.

D:o vid *Långed i Nordmalings socken* var till omkring $\frac{1}{2}$ fullbordad.

D:o vid *Norrlunda i Lycksele socken* var obetydligt bearbetad.

Underhållet af nedanstående arbeten besigtigades år 1876 och hafva dessa befunnits som följer:

Utdikning af *Jörns-, Håkans- och Fällmyrarne i Ny-sätra socken* var ganska illa underhållen.

D:o af *Gälmyren vid Grimsmarks by i samma socken* sammaledes.

Sänkning af *sjön Krokvattnet i samma socken* sammaledes.

Aftappning af *Rörsjön i samma socken* var anmärkningsfritt underhållen.

D:o af *Degersjön och Lillsjön i samma socken* var i mycket dåligt skick.

Sänkning af *Klintsjön i samma socken* befanns deremot uti utmärkt godt skick.

D:o af *Gummarkträsket i Skellefteå socken* sammaledes.

Utdikning vid *Byske by i samma socken*. Åtskilliga anmärkningar framställdes här mot underhållet.

D:o vid *Medle by i samma socken*. Äfven här gjordes flera anmärkningar mot underhållet.

Samtliga i Vesterbottens län belägna arbeten äro besigtigade af Distriktadjutanten Cederberg.

Vesternorrlands län.

Myrutdikningen vid *Utviks by i Nora socken* var sedan föregående inspektion ej i ringaste grad bearbetad. Eders Kongl. Maj:t har dock nådigst beviljat ytterligare förlängning i arbetstiden till den 1 Oktober 1877.

D:o vid *Dahlsby i Nordingrå socken* var nästan komplett färdig.

D:o vid *Näsets m. fl. byar i Alnö socken* likaledes.

Sänkningen af *sjön Noren och Bölesjön i Attmars socken* var sedan föregående inspektion ej bearbetad, enär uppkomna tvistigheterna ej ännu blifvit bilagda.

Myrutdikningen vid *Ödens, Godmärsta m. fl. byar i Grundsunda socken* bearbetades vid inspektionstillfället.

D:o vid *Banafjäls by i samma socken* var äfven under arbete.

Utdikningen af *Stormyren inom Horsta och Ödens byar i Timrå socken* har under året pågått.

D:o af *Stormyren vid Bredångers by i Nätra socken*. Arbetet bedrefs visserligen; men hade intressenterna ej i allo följt den gillade planen, hvarföre dem nu lemnades föreskrifter till rättelsers vinnande.

D:o af *Örmyren vid Lilltjerrsjö by i Ramsele socken* är afsynad och godkänd.

D:o af *Gulsele myr i Junsele socken* sammaledes.

D:o vid *Norrby i Tåsjö socken* bedrifves anmärkningsfritt.

Underhållet af följande 2:ne förut med statsbidrag understödda aftappningsarbeten har besigtigats och befunnits oklanderligt, nämligen:

Sänkningen af *sjön Lyngstern i Tuna och Attmars socknar*; samt

D:o af *Själlands sjö och myrar vid Björnäs m. fl. byar i Nordingrå socken*.

Ofvanstående inom Vesternorrlands län varande företag äro — med undantag af utdikningen af Ör-

myran, af Gulsele myr och vid Norrby, hvilka besigtigats af Distriktadjutanten Nyström — inspekterade af Distriktchefen Schough.

Jemtlands län.

Myrutdikningen vid *Gisselås by i Hammerdals socken.*

D:o vid *Störåsens by i Fölinge socken.*

Utdikning af *Kläppe myrar i Kyrkås socken.*

Alla dessa tre arbeten voro vid besigtningstillfället fullbordade och hafva sedermera godkänts.

Myrutdikningen vid *Böle och Vesteråsens byar i Fors socken* bearbetades på flera ställen.

D:o vid *Tångeråsens och Gärde byar i Offerdals socken* pågick afvenledes på åtskilliga ställen.

D:o vid *Hästön i Mattmars socken* bedrefs förtjenstfullt.

Å förut fullbordade arbeten har år 1876 inspektioner för underhållets öfvervakande verkstälts vid följande företag, nämligen:

Myrutdikningen vid *Östra Åsens, Skarpås och Håxås byar i Hammerdals socken* var, med få undantag, i ganska godt skick.

D:o vid *Grenås by i samma socken* var i åtskilligt försummad.

Sänkningen af *Hostsjön och Losjön i samma socken* gaf afven anledning till åtskilliga anmärkningar mot underhållet.

Myrutdikningen vid *Öjarns by i Ströms socken* var anmärkningsfri.

Utdikning af myrar vid *Ströms stora vattudal i samma socken.* Här pågingo underhållsarbeten vid inspektionen, så att ingen anledning till anmärkning förekom.

Sänkningen af *Mussjön i Hammerdals socken* var i fullgodt skick.

D:o af *Bredbysjön i samma socken* likaledes.

Företagen inom Jemtlands län hafva besigtigats af Distriktadjutanten Nyström.

Gefleborgs län.

Sänkningen af sjöarne *Sjöbo, Kafven och Åkern i Ljusdals socken* hade sedan förra besigtningen lidit skada på åtskilliga ställen, men

pågick arbetet fortfarande ganska förtjenstfullt.

Sänkningen af *Ängasjön i Enångers socken* är afsynad och godkänd.

Afdikning af *bäckdraget genom Grängsjö by i samma socken* bearbetades utan anmärkning.

Utdikningen vid *Kallmyrs och Ygs byar i Ljusdals och Färila socknar* är afsynad och godkänd.

D:o omkring *Svartån i Färila socken* har pågått med omsorg och ledes af fullt sakkunnig person. På detta arbete, som i uppgjort förslag beräknats kosta 59,846 Kr 32 öre, har redan nedlagts en summa af omkring 90,000 Kr. Statsbidraget har endast utgjort 19,830 Kr.

D:o inom *Sörby i Årsunda socken* har bedrivits på samma förtjenstfulla sätt som förut.

D:o af *Norra Åsvalls och Bälunge myrar i Gnarps socken* var visserligen under arbete, men ej fullt anmärkningsfri.

Torrläggningen af *sjön Maren i Tuna socken* pågick anmärkningsfritt.

Sänkningen af *Hassela sjö inom Hassela och Bergsjö socknar.* På samma grunder, som omnämndes i förra årets berättelse, nämligen uppkomna tvistigheter rörande jordexpropriation, har under 1876 intet arbete kunnat företagas.

D:o af *Issjön och Knaptjern i Ilsbo socken* bedrefs fullkomligt klanderfritt.

Utdikningen af *Åsboängarne i Jerfsö socken* var under arbete.

D:o af *Pensmyren i samma socken* var till ungefär hälften bearbetad.

D:o af *Kyrkmyren vid Wij m. fl. byar i Idensö socken* är afsynad och godkänd.

De arbeten inom Gefleborgs län, som år 1876 besigtigats för att utröna huru de underhållits, hafva i allmänhet befunnits uti godt skick och utan anmärkning. De sålunda kontrollerade företag hafva varit:

Sänkningen af *Tosättersån i Enångers socken;*

D:o af *Ål- och Telgesjöarne nära Söderhamn;*

Sänkningen af *Böhlesjön i Enångers socken*;
 Utdikningen af *Åsmyrarna i Bergsjö socken*; och
 Sänkningen af *Gamsätersmyrarna i samma socken*.

Alla arbeten inom Gefleborgs län äro inspekterade af Distriktchefen Schough.

Stora Kopparbergs län.

Utdikningen af *Roddarhedsmyrarna i Äppelbo socken* fortgick, men dervid gjordes några smärre anmärkningar, som delgäfvos arbetsdirektionen.

D:o af *Björnhagsflotten och fyra andra myrar i Jerna socken* var till största delen fullbordad, men hade intressenterne gjort afvikelse från den nådigst gillade planen, hvilken afvikelse dock förordas af inspektionsförrättaren såsom uppfyllande det afsedda ändamålet med utdikningen.

D:o af *myrar och rätning af Grötholsbäcken vid Myrbacka och Utby i samma socken* var så till vida färdig, att endast någon rensning och stensprängning återstod.

D:o af *Bredflyten och Stigbomyran vid Forsgårde m. fl. byar i Floda socken* har fortfarande bedrifvits väl, så att arbetet i det närmaste var fullbordadt.

D:o af *Stormyrarna vid Hagens by i samma socken* hade sedan föregående år ej bearbetats, och sade sig intressenterne vilja afstå från statsbidraget, enär de ej ansågo sig få någon nytta af arbetet. Till Styrelsen har dock från dem ingen anmälan i sådant syfte ingått.

D:o af *Gunsarfs- och Rostbergsmyrarna i Kopparbergs och Sundborns socknar* är afsynad och godkänd.

D:o af *Fallbärsmyrarna vid Näs och Davids-hytte byar i Hedemora socken* pågick utan anmärkning.

Sänkningen af *Brovalls- och Kärrsjöarna i Folkärna socken* var anmärkningsfritt bedrifven, så att arbetet nalkades sin fullbordan.

Utdikningen af *Storsveden, Brosveden m. fl. myrar i samma socken* var vid inspektionstillfället fullt färdig och afsynades, men enär intressenterne ej till Styrelsen insändt afsyningsbetyget, har Styrelsen ej kunnat meddela godkännande intyg till Statskontoret.

D:o af *myrar och sänkningen af Ångermanbosjön i samma socken* är afsynad och godkänd.

D:o af *Lenåsflyten vid Lenås by i Rättviks socken* var till något mer än hälften färdig.

Stora Kopparbergs läns arbeten hafva besigtigats af Distriktadjutanten Morsing.

Stockholms län.

Sänkningen af *sjön Magelungen och torrläggningen af Brännkyrkasjön* är anmäld såsom fullbordad och afsyning derå har försiggått, men arbetet har ej ännu, af förekomna skäl, blifvit godkänt. Inspekteradt af Adjutanten i Styrelsen Klintberg.

Vestmanlands län.

Sänkningen af *Altuna sjö och uppreprensning af Altuna å inom Altuna socken* var påbörjad och bedrefs utan anmärkning enligt planen. Besiktigad af Distriktadjutanten Morsing.

Vermlands län.

Utdikningen af *Porsmyran å hemmanet Rackstads egor i Arvika socken* är afsynad och godkänd.

D:o af *myrar vid Bjurbäcken m. fl. byar i Magneskögs socken* var i det närmaste fullbordad enligt gillad plan.

Sänkningen af *Nedre Hurrsjön i Töcksmarks socken* var påbörjad, men hade arbetet måst afbrytas till följd af rättegång med egarna till en i närheten befintlig pappersmassefabrik.

För att utröna, huru förut med statsbidrag understödda företag underhålles, hafva inspektioner verkstälts å följande arbeten, nämligen:

Utdikningen af *Säfsjön i Arvika socken*;

D:o af *18 st. myrar i Gräsmarks socken*;

Utdikningen vid *Takene, Slobyn, Mossviken, Södra Fjell* och *Löfnäs i Magneskögs socken*; samt

D:o vid *Trangärdstorp i Grafva socken*; och hafva dessa arbeten befunnits i fullgodt skick.

Alla arbeten i Vermlands län — med undantag af sänkningen af Nedre Hurrsjön och underhållet af utdikningen vid Trangärdstorp, som besigtigats af Distriktschefen Lilljehöök — hafva inspekterats af Distriktdjutanen Palm.

Elfsborgs län.

Utdikningen af *Starlanda mader på Dalsland*. Arbetet har visserligen pågått, men flera anmärkningar gjordes. Åtskilliga gånger har Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat förlängning i den först tilländagångna arbetsterminen, och senast till den 1 Oktober 1875; men ännu återstår mycket innan arbetet kan antagas såsom komplett färdigt. Intressenterna hafva emellertid hitintills ej ingått med någon förnyad ansökan om ytterligare förlängning i arbetstiden.

Sänkningen af *sjöarne Kalfven och Fegen* har fortgått, men till följd af stridigheter emellan intressenterna har företaget ej kunnat fullbordas. Genom nådigt bref af den 27 April innevarande år har Eders Kongl. Maj:t medgifvit åtskilliga ändringar i den nådigt gillade planen, hvarefter arbetet snart torde kunna blifva fullt färdigt.

Utdikningen af *Ekenäs mosse i Frändefors socken* hade sedan förra inspektionen ej bearbetats, till följd af att uppkomna tvistigheter emellan intressenterna ej ännu blifvit bilagda.

Sänkningen af *Örsjön, Gärdsjön m. fl. sjöar i Ås och Redvägs härad*. Äfven detta arbete har måst uppskjutas till följd af tvistigheter; dock har under 1876 en brobyggnad af sten med 20 fots spann blifvit utförd.

D:o af *Bolleruds sjö i Ryrs socken på Dalsland* har fortgått, men några smärre anmärkningar mot utförandet framställdes.

D:o af *Rångedala- och Tornsjön m. fl. sjöar i Ås härad* har ej kunnat bearbetats till följd af rättegång om lösen af en Bos-

gård tillhörig qvarn; men sedan arbetsdirektionen nu vunnit sagde process, är förhoppning om arbetets kraftiga bedrifvande.

Sänkningen af *sjön Mäsen inom Carl Gustafs socken af Elfsborgs län och Nöslinge socken af Hallands län*, äfvensom af *Buasjön i förstnämnda socken och län* har fortsatt bedrifvits.

D:o af *Nossa å och utdikning af Molla mader inom Molla m. fl. socknar* var enligt nådigt gillad plan påbörjad och anmärktes endast några smärre felaktigheter i utförandet.

D:o af *Tydjesjön och Tydjeån i Tössbo härad på Dalsland* ledes af fullt sakkunnig person och hade arbetet fortskridit ganska långt.

Elfsborgs läns arbeten äro samtliga besigtigade af Distriktdjutanen Palm.

Skaraborgs län.

Vattenafledning medelst rätning och fördjupning af *Viskabäcken inom Essunge, Åsaka och Elings socknar*. Upprensningen befans vid inspektionen vara verkställd, men kunde ej i anseende till hög flod fullt granskas. Några skärningar visade sig uti krökarne nedom Viskabron, hvarom intressenterna genom besigtigningsförrättaren Distriktschefen Grafström underrättades för att afhjelpas under innevarande års arbete.

Kalmar län.

Utdikningen af *vattenskadad mark vid byarne Tolebo, Nybo m. fl. i Ålems socken* är afsynad och godkänd.

D:o af *vattenskadad mark inom Fliseryds och Mönsterås socknar* hade sedan förra inspektionen ej bearbetats. Arbetstiden har dock i nåder blifvit förlängd till den 20 September innevarande år.

D:o af *sank mark i Skärfsjö, Hylkebo m. fl. byar i Oskars och Arby socknar* pågick visserligen, men gjordes anmärkning mot sättet att utföra företaget, hvarför

skrifvelse till rättelsers vinnande härutinnan meddelades direktionen.

Utdikning och aftappningar å hemmanen *Klippingsbo, Björnabygden, Träknifvamåla och Grötsjö byar m. fl. inom Vissefjärda, Oskars och Arby socknar* pågick anmärkningsfritt.

Alla företagen inom Kalmar län äro inspekterade af Distriktchefen Grafström.

Jönköpings län.

Sänkningen af *sjöarne Sjunken och Helgasjön å Bolmsö i sjön Bolmen* bearbetades i full öfverensstämmelse med gillad plan utan anledning till anmärkning, och besigtigades af Distriktadjutanten Hammarström.

Kronobergs län.

Sänkningen af *Näs eller Qvenslöfssjön inom Angelstads, Ljungby och Kännas socknar* har pågått klanderfritt, och af det utförda arbetet syntes, att afsigten med företaget fullt vinnes, då det ernått sin fullbordan.

Utdikningen af *Djurle myr inom Täfvelsås, Torsås, Uråsa och Jäts socknar* är afsynad och godkänd.

Båda företagen i Kronobergs län besigtigades af Distriktchefen Remmer.

Nedanstående vattenaftappningsarbeten blefvo under år 1876 afsynade och godkända, nämligen:

a) *Vattenaftappningar*, som företrädesvis afsett förminskande af frostländigheten.

	Torrlagd areal qv.-ref. (Étendue du sol asséché en quadratref.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)	Statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
			Kr.	öre.
Utdikning vid Vassera nybygge i Gellivara socken af Norrbottens län	101	270	—	65
Utdikning inom Lafsjö by i Dorotea socken af Vesterbottens län	1660,40	8,370	—	2,530
Utdikning af Anbäckmyran vid Strands by i Umeå socken af samma län	1,050	7,177	84	2,390
Utdikning vid Norra Långträskes by i Skellefteå socken af samma län	2164,80	6,708	—	2,230
Utdikning vid Rialidens by i Degerfors socken af samma län	660	4,500	—	1,400
Sänkning af Kornsjö sjö och utdikning vid Sunnau sjö m. fl. byar i Nätra socken af Västernorrlands län	588	13,030	—	4,330
Transport	6,224,20	40,025	84	12,945

	Torrlagd areal qv.-ref. (Étendue du sol asséché en quadratref.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	6,224,20	40,025	84	12,945	—
Utdikning vid Östra Eldsmarks by i Arnäs socken af samma län	224	836	48	278	—
Utdikning vid Ubergas by i Skorpeds socken af samma län	172,77	1,300	—	433	—
Utdikning af Römyran inom Sillre by i Borgsjö socken af samma län	548	2,403	—	700	—
Utdikning af Örmyran vid Lillterrsjö by i Ramsele socken af samma län	207	2,340	—	780	—
Utdikning vid Kläppe by i Kyrkås socken af Jemtlands län	700	5,898	—	1,960	—
Utdikning vid Gisselås by i Hamnerdals socken af samma län	4,150	20,207	2	3,449	—
Utdikning af Gussarfs och Rostbergsmyrarna i Kopparbergs och Sundborns socknar i Stora Kopparbergs län	272	3,393	—	1,000	—
Sänkning af Ångermanbosjön i Folkärna socken af samma län	750	2,500	—	830	—
Sänkning af Brovallsjön, Kärresjön m. fl. i samma socken och län	3147,20	8,806	—	2,800	—
Utdikning af Kyrkmyren vid Vii m. fl. byar i Idenors socken af Gefleborgs län	250	3,000	—	1,000	—
Utdikning vid Kallmyra och Ygsbyn i Färila socken af samma län	1,256	9,886	8	3,000	—
Utdikning af Porsmyren å hemmanet Rackstads egor i Arvika socken af Jösse härad af Vermlands län	49	690	—	230	—
Summa	17950,17	101,285	42	29,405	—

b) *Vattenaftappningar* till vinnande af odlingsbar mark.

	Areal qv.-ref. (Étendue du sol asséché en quadratref.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Län. (Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Sänkning af Grytsjön i Mörlunda socken af Kalmar län	1,148	8,000	—	4,000	—
Utdikning vid byarne Tolebo, Nybo m. fl. i Ålems socken af samma län	1,406	25,000	—	11,600	—
Utdikning af Stockaryds göl i Stockaryds socken af Jönköpings län	1,450	1,495	—	750	—
Utdikning af Djurle myr i Täfvelsås m. fl. socknar i Kronobergs län	7,165	20,700	—	13,800	—
Summa	11,169	55,195	—	30,150	—

D. Hamnarbeten.

Vesterås hamn. En del af vågbrytaren vid hamnen har småningom sjunkit, så att den kommit med krönet under vanligt vattenstånd. Inspektionsförrättaren, Distriktchefen G. Nerman, aflät skrifvelse till hamnstyrelsen, för att så fort som möjligt få skadan af-

hjelpt, enär hamnarmen lätteligen vid hög sjö eller isgång kunde taga skada.

Hamnen vid Trosa. De under föregående års inspektion gjorda anmärkningar rörande hamnarmens dåliga beskaffenhet hafva under 1876 blifvit afhjelpa, och reparationsarbetet synes oaktadt icke komplett färdigt, då Distriktschefen besigtigade det, blifva fullt andamålsenligt.

Hamnen vid Askersund. Föregående års anmärkning rörande kajens fogstrykning hade afhjelpats, och befanns hamnen i öfrigt, enligt Distriktsadjutanten Morsings rapport, i fullgodt skick.

Hamnen vid Lidköping. Utanför den mekaniska verkstaden har under år 1876 uppförts en omkring 200 fot lång kaj eller strandskoning af sandsten, hvarförutom en större muddring företagits genom en utanför hamnrännan bildad sandbank. Detta senare arbete, som utförts af Stockholms dykeribolag, afser att bilda en rak ränna till stadens hamn af 50 fots bredd i stället för den förut varande rännan af endast 25 å 30 fot. Hamnen underhålls i öfrigt fullkomligt anmärkningsfritt.

Hamnen vid Mariestad. Hamnen och yttre hamnrännan uppmuddras och kommer djupet att ökas från 6 till 8 fot. Hamnarmarne och träkajerne behöfva behöfva genom nedslagning af nya pålar förstärkas, hvarom hamnstyrelsen förständigades.

Hamnen vid Hjo. Genom drifisens verkan har stensättningen i yttre glacis'en blifvit mycket rubbad, hvarförutom upplandning visar sig uti båda hamninloppen. Hamnstyrelsen uppgaf att den under innevarande år ämnade iståndsätta stensättningen samt låta uppressa hamninloppen.

Hamnen vid Jönköping. På åtskilliga ställen befunnos kajerne uti mycket dåligt skick och måste ombyggas. De yttre hamnarmarne äro uti anmärkningsfritt skick och var under året muddring verkstald i yttre hamnbassinen för ökande af utrymmet för sjötrafiken.

Kostnadsförslag för ombyggnad af kajerne i Munksjön har uppgjorts och under innevarande år blifvit godkänt.

Hästholmens hamn var underhållen utan anmärkning.

Visingsborgs hamnbrygga likaså.

Grenna hamn befanns äfven väl underhållen.

Vadstena hamn gaf ej heller anledning till anmärkning mot underhållet.

Linköpings hamn. Gamla hamnens kaj erfordrar reparation, hvarom hamnstyrelsen erhållit del.

Kalmar hamn. Hamnens utvidgning pågår enligt uppgjord plan och synes arbetet blifva andamålsenligt. Underhållet befanns vara utan anmärkning.

Mörbylånga hamn. En del af de förra året anmärkta bristerna voro afhjelpa och underhållet i öfrigt ganska godt.

Hamnen vid Färjestaden. Norra hamnarmen blef under vintern ytterligare skadad af isen, men hamnegaren har ej vidtagit något arbete för hamnens reparation eller underhåll. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kalmar län har emellertid ålagt hamnegaren vid vite af 500 Kr att verkställa de nödvändiga arbetena för hamnens underhåll.

Röhhalla hamn, underhålls anmärkningsfritt. Sandupplandningen i norra gattet fortgår oaktadt vidtagna uppmuddringar, och är hamnegaren betänkt på att igenlägga sagde gatt och upptaga en ny öppning midt på vestra vågbrytaren, hvarom han, sedan ritning dertill blifvit upprättad, ämnar göra ansökan.

Borgholms hamn underhålls väl, men synes utrymmet i hamnen vara för litet, hvarföre hamnstyrelsen låtit upprätta förslag till hamnens utvidgning och en ny hamnbroyggnads uppförande.

Sandvikens hamnbyggnad befanns vid inspektionen utförd enligt nådigt gillad plan och har sedermera af Styrelsen godkänts.

Sistnämnda 15 hamnar hafva besigtigats af Distriktschefen Grafström.

Åmåls hamn underhålls i allmänhet väl. Endast på några ställen visade sig upplandningar, hvarjemte äfven anmärktes att alla ducdalberna behöfde strykas. Om såväl muddrings verkställande som ducdalernas strykning förständigades hamnstyrelsen. Pliktningar verkstaldes och befanns djupet i inlopps-rännan vara 13 fot, uti hamnen varierande mellan 12.4 och 11.5 fot, och i den s. k. vändbassinen 10.5 fot.

Hamnen vid Karlstad. Vid hamnen hade under året åtskilliga underhållsarbeten blifvit vidtagna och

befanns hamnen i allmänhet i godt skick. Pliktningar verkställdes dels i inre hamnen (13.1 till 12.5 fots djup) och inloppskanalen (14—12.4 fots djup), dels i yttre hamnen (13.6 till 12.8 fots djup) och dess utloppsränna (17.9—12.9 fots djup), dels ock i pråmkanalen (7.4—6 fots djup) samt i kanalen ofvanom slussen, och utvisade dessa pliktningar i allmänhet fullt djup. Endast i sistnämnde kanal erfordrades någon upprensning, så att vattendjupet blifver lika med det vid slusströskeln eller 4.7 fot, enär djupet derstädes varierade mellan 5.4 och 3.5 fot. Långa pålarmen utmed den s. k. Sundstadsådran var genom strömskärning och isgång betydligt skadad, och delgåfvos till hamndirektionens vid besigtningen närvarande ordförande de dervid gjorda anmärkningarne.

Hamnen vid Kristinehamn. Alla till hamnen hörande anläggningar äro underhållna i riktigt och fullständigt skick samt djupet i allmänhet större än den gillade planen föreskrifvit. Muddringar pågingo vid inspektionen för hamnkanalens fördjupning.

Djupet i hamnen och inloppsrännan utröntes vexla mellan 14 och 10 fot.

Venersborgs hamn. Arbetet å nya vågbrytaren har fortgått, så att en längd af 200 fot var uppmurad till föreskrifven höjd eller 9 fot samt återstående delen till 5.5 å 6 fots höjd. I öfrigt var underhållet af hamnen anmärkningsfritt.

Göteborgs hamn. Såsom vanligt voro alla de utförda arbetena utmärkt väl underhållna och de pågående — hvilka hufvudsakligen under året bestått uti fullbordande af kajbyggnaden mellan magasinsskvarteret och Lilla Bommen samt muddringar i hamnen och hamnrännan — bedrifvas på samma ändamålsenliga sätt, så att de erhålla nödig soliditet.

Hamnen vid Strömstad. Vid inspektionen fanns ingen egentlig anmärkning mot underhållet.

Uddevalle hamn underhålles i allmänhet väl.

Hamnen och lastningsbryggan vid Tjufkil. Samma anmärkningar, som vid föregående årets inspektion gjordes, kvarstå ännu, enär intet underhållsarbete under 1875 företagits. Djupet uppmättes och befanns på åtskilliga ställen vara vid dagligt vatten endast 3.2 å 5 fot. Skrifvelse afläts af inspektionsförrättaren till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshaf-

vande i Göteborgs och Bohus län, på det att vederbörande måtte åläggas att skyndsamt afhjelpa bristerna.

Af sistnämnda 8 hamnar i vestra distriktet hafva de 5 förstnämnda besigtigats af Distriktchefen Major D. W. Lilljehöök och de återstående af Distriktadjutanten Major F. Palm.

Hamnen vid Kongsbacka. Den uppkomna rättgången om rättighet för hamndirektionen att anlägga en dragväg på en del af vestra åstranden har ännu icke blifvit afgjord, utan är hamndirektionen betänkt på att göra underdånig ansökan om expropriationsrätt till en dragvägsanläggning öfver de egor, hvilka icke tillhöra staden.

Både södra och norra jetéernas spetsar fortfara att sjunka, så att de vid högt vatten ligga under vattenytan. Vattendjupet uppmättes och befanns vara 6 å 7 fot. En pråmled har under året öppnats i den s. k. Söderån och är djupet derstädes 4 å 5 fot.

Hamnen vid Varberg befanns anmärkningsfritt underhållen.

Hamnen vid Falkenberg. Muddringsarbeten hafva fortgått under året och uppmättes djupet utanför gattet till inseglingsrännan samt befanns vid dagligt vatten vara 8.5 fot.

Hamnen vid Busören. Den förut anmärkta skadan å isolerade vågbrytaren är ännu ej afhjelpat af brist på medel, dock synes den ej sedan förra inspektionen hafva tilltagit.

Hamnen vid Halmstad har under året blifvit uppmuddrad och gjordes vid inspektionen ingen anmärkning mot de vidtagna underhållsåtgärderna.

Hamnen vid Engelholm. En stor massa sand blef af vårfloden införd i inseglingsgattet och bildade derstädes en bank med blott 5 fots djup. Muddringar genom denna bank har under året verkställts, så att 8 fots djupgående fartyg kunde vid dagligt vatten inlöpa emellan jetéerna.

Hamnen vid Helsingborg. De för hamnens utvidgning och förbättring pågående arbetena hafva fortskridit så långt, att de vid inspektionen nästan voro färdiga till afsyning, men svår väderlek hindrade desammas komplettering under året. Gamla hamnen underhålles väl och uppmättes djupet samt befanns

vara: i inre hamnen 14 fot, i yttre hamnen 16 fot och i inseglingstrännan 18 fot.

Hamnen vid Råd underhålls på ett särdeles tjänstfullt sätt.

Hamnen vid Landskrona. Åtskilliga reparations-åtgärder hafva under året vidtagits, hvarförutom muddring uti hamnen pågått hela sommaren.

Hamnen vid Malmö. Alla till hamnen hörande inrättningar underhålls i behörigt skick. Dessutom hafva åtskilliga arbeten under året afslutats och fördjupningar i inseglingstrännan, inloppet till nya hamnbassinen, ytterhamnen, vid bålverket och under östra svängbron verkstälts.

Hamnen vid Ystad. De år 1875 afsynade och godkända restaureringsåtgärderna hafva ej tarfvat något underhåll, och i öfrigt befanns hamnen i fullgodt skick.

Hamnen vid Simrishamn. Flera stora reparations-åtgärder hafva vidtagits för att istandsätta den under stormen 1874 förstörda hamnen, och hafva dessa arbeten verkstälts särdeles väl och omsorgsfullt. Alla hamnens byggnader m. m. äro äfven ordentligt underhållna.

Hamnen vid Viken. Mot underhållet fanns inga egentliga anmärkningar att göra. Muddring har pågått under året; djupet uppmättes och befanns vara vid inloppet 7.5 fot samt i hamnbassinen 6 fot vid dagligt vatten.

Hamnen vid Sölvesborg. Åtgärder för hamnens nödortfuga vidmakthållande hafva under året utförts och bestått hufvudsakligen i fördjupningar samt mudderverkets reparerande.

Till utvidgning och förbättring af hamnen beviljade Eders Kongl. Maj:t den 15 Januari 1875 ett lån från Handels- och Sjöfartsfonden till belopp af 64,000 Kr, men Stadsfullmäktige hafva under 1876 afsagt sig detta låneunderstöd, hvarefter Eders Kongl. Maj:t förklarar att den upprättade planen för hamnens utvidgning må förfalla.

Hamnen vid Åhus. Hamnens norra jetée har under året undergått en grundlig reparation och skulle den södra jetéen innevarande år repareras.

Hamnen vid Bolmstad blef vid islossningen på våren ganska svårt skadad, men hafva reparations-

åtgärder genast vidtagits, så att största delen af skadorna vid inspektionstillfället voro reparerade.

Hamnen vid Trelleborg. Såsom ofvan är nämnt har Riksdagen till fullbordande af hamnanläggningen vid Trelleborg anvisat ett bidrag utan återbetalningsskyldighet af 100,000 Kr, hvarförutom beviljats hamndirektionen ett låneunderstöd från Handels- och Sjöfartsfonden af 50,000 Kr.

De under år 1876 utförda arbetena hafva hufvudsakligen bestått uti muddringar, och hafva sålunda fördjupningar till 14 fots djup under dagligt vatten blifvit verkstälde uti inseglingstrännan, uti ytterhamnen samt uti östra bassinen. I vestra bassinen har muddring äfven verkstälts till ett djup af 10 fot.

Förutom muddringsarbetena har östra pierhufvudet och der innanför liggande jetéen blifvit förstärkt med en fyllning *à pierres perdues*.

Arbetena ledas väl och utföras med berömvärd kraft och omsorg.

Hamnen vid Karlshamn. Under året hafva endast mindre underhållsåtgärder behöft vidtagas och hamnen befinner sig i godt stånd.

Hamnen vid Ronneby. Endast någon muddring har under året behöft vidtagas uti hamnen.

Handelshamnen vid Karlskrona. Den förut påbörjade träbrokajen har under året fullbordats, hvarförutom stora fördjupnings- samt planerings- och stensättningsarbeten pågått.

Såsom Styrelsen uti 1875 års berättelse omnämnde, har Riksdagen beviljat ett låneunderstöd af 200,000 Kr till denna hamns utvidgning, men ännu har Styrelsen sig ej bekant, huruvida staden ämnar begagna sig af det erbjudna lånet.

Visby hamn och vågbrytare. Arbetet för den nya vågbrytarens förstärkning har fortskridit ganska långt och utföres det i allmänhet solidt och omsorgsfullt.

Ljugarns hamn på Gotland befinnes uti ganska godt stånd.

Slite hamn. Intet arbete har under året behöft vidtagas och hamnen är uti anmärkningsfritt tillstånd.

Rohne hamn. Den med statsbidrag år 1875 understödd bygggnaden af en lastbrygga uti hamnen

har fortgått och utföres arbetet med mycken omsorg och noggrannhet.

Af sist omförmälda 24 hamnar hafva de 17 förstnämnda blifvit besigtigade af Distriktchefen, Major A. Remmer, och återstående 7 af Distriktadjutanten, Kapten A. Blix.

Under år 1876 afsynades följande hamnarbete, nämligen:

Iståndsättandet af hamnen vid Sandviken i Persnäs socken på Öland i Kalmar län. Kostnaden här för var beräknad till 27,400 Kr, hvaraf i statsbidrag erhöållits från början 18,000 Kr samt ytterligare 6,300 Kr till betäckande af utgifterna för reparerande af den skada, som genom storm tillfogats hamnens redan färdiga öfverbyggnad.

E. Dockbyggnader.

Norrköpings docka. Mot underhållet af dockan gjordes flera anmärkningar, hvilka delgäfvos Motala verkstads Styrelse.

Oskarshamns docka var ganska väl underhållen, och gjordes af inspektionsförrättaren Distriktchefen Grafström (som äfven besigtigat förestående dockbyggnad) ingen anmärkning.

Malmö docka har under året vederbörligen underhållits och blifvit inspekterad af Distriktchefen Remmer.

F. Brobyggnader.

Bro öfver Ume elf mellan Sörfors och Brännlands byar. Arbetet var påbörjadt och fortgick, men hade den häftiga vårfloden åstadkommit skada å det verkställda arbetet.

Bro öfver Ume elf vid Umeå. Öfverbyggnaden å denna förut med statsbidrag understödda brobyggnad var i behof af reparation, och anmärktes detta till direktionen af inspektionsförrättaren, Distriktadjutanten Kapten A. F. O. Cederberg, hvilken äfven besigtigade nästförestående arbete.

Kanal och bro vid Hernösand. Emot brons underhåll gjordes af Distriktchefen, Major R. Schough åtskilliga anmärkningar, hvaremot kanalen i allmänhet befanns hafva fullt djup och vara i godt stånd.

Bron öfver Vaddö kanal erfordrade åtskilliga reparationer. (Se vidare kanaler.)

Nya bron öfver Sagån vid Östanbro i närheten af Nyquarn befanns vara försumligt underhållen, och har Styrelsen i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Upsala län gjort anmälan om förhållandet.

Flottbron öfver Skurusund. Såsom nyligen fullbordad och godkänd, befanns denna bro uti godt skick, dock gjordes af inspektionsförrättaren, Adjutanten i Styrelsen, Löjtnanten C. A. Klintberg, några smärre anmärkningar, hvilka direktionen lofvade att ofördröjligen afhjelpa.

Flottbroarne öfver Dalelven vid Thorsång befunnos uti ganska bristfälligt skick, och förständigades broföreståndaren, att så fort möjligt är verkställa nödiga reparationer.

Bron öfver inloppet till sjön Runn var deremot uti anmärkningsfritt skick.

Broarne öfver Stora och Lilla Hammarsunden. Den förstnämnda bron har delvis reparerats, men åtskilliga anmärkningar gjordes såväl å denna som å bron öfver Lilla Hammarsundet, hvilken ej i ringaste grad vidgjorts sedan förra inspektionen, då flera anmärkningar framställes mot underhållet.

Såväl flottbroarne öfver Dalelven som broarne öfver Hammarsunden hafva inspekterats af Distriktadjutanten Morsing.

Landsvägs- och svängbron af jern öfver Norselven mellan Malöga och Lillnor befanns, enligt Major Lilljehööks rapport, uti fullgodt skick.

Rebbelberga bro i Kristianstads län befanns i fullt försvarligt skick underhållen.

Bron vid Engelholm var i fullgodt skick.

Långebro vid Kristianstad var utan anmärkning.

Bron öfver Ringsjösundet i Malmöhus län likaså.

Rörviks bro i Kronobergs län var i försvarligt skick.

Brobyggnaden öfver Mörrums å vid Hoffmansbygds station är under året afsynad och, såsom fullbordad enligt nådigt gillad plan, af Styrelsen godkänd.

De sist uppräknade sex företagen hafva inspekterats af Distriktchefen Remmer.

Under år 1876 afsynades *brobyggnaden öfver Mörrums å vid Hoffmansbygds station å Karlshamn—Vislanda jernväg*. Den beräknade kostnaden för detta

arbete utgjorde 9,000 Kr och beviljades ett statsbidrag härtill af 4,500 Kr.

G. Kanaler och farleder.

Arbetet för Hanholmsuddens genomgräfnings vid inloppet till Luleå stad. Arbetet har under 1876 bedrifvits ganska väl, men som det ej ansågs kunna fullbordas till den bestämda arbetstidens utgång, har arbetsdirektionen begärt och Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljat förlängning i nämnde tid. Djupet i kanalen varierade mellan 17.5 och 21.5 fot.

Rensnings- m. fl. arbeten för flottleds bildande genom Sikforsarne i Pite elf. Företaget har fortfarande bedrifvits, men under våren 1876 inträffade så stark flod, att en uppförd ledmur rasade. Intressenterne, som på företaget nedlagt större kostnader än förslaget upptog för hela arbetet, har sökt och sedermera vunnit Eders Kongl. Maj:ts nådiga samtycke till företagets godkännande i dess varande skick.

Segelleden till Piteå jemte lastbrygga underhålls ganska godt, och utröntes djupet variera mellan 15.5 och 17 fot, då det föreskrifna djupet endast var 15 fot.

Vattenafledning i Ume elf vid Ytter-Hiske medelst kanal genom Bölesören. Direktionen uppgaf att arbetet var komplett färdigt, men högt vattenstånd i elfven omöjliggjorde undersökning rörande förhållandet. Flera ändamålsenliga arbeten utöfver planen hafva vidtagits för att vinna ett godt resultat af arbetet.

Af förestående 4 arbeten hafva de tre först omnämnda besigtigats af Distriktchefen Schough och det sistnämnda af Distriktadjutanten Cederberg.

Farleden på Örsunds å underhålls i allmänhet väl. Landsvägsbron vid Örsunds bro ombygges och ingår detta arbete i planen för

Rensningar i Örsunds å från Örsunds bro till Nysätra bro, hvartill statsbidrag af 40,000 Kr utgått. I stället för i förslaget upptages, att Örsunds bro skulle ombyggas af trä, hafva intressenterne verkställt brobyggnaden af jern på pålrust. Rensningsarbetet var verkställt emellan Örsunds bro och Ahlsta sjön enligt planen.

Farleden på Enköpings å jemte hamnen vid staden. Under året hafva endast muddringar verkstalts för farledens hållande i godt stånd.

Eriksunds farled befanns vid inspektionstillfället hafva ett vattendjup af 2 fot öfver den högsta vattenytan. Inga arbeten vid farleden hade under året utförts.

Farleden på Upsala å. Åtskilliga arbeten vid stadens hamn samt muddringar i farleden hade under året företagits.

Rensningen af Almarestäk jemte dervarande landsvägsbro. Endast några smärre anmärkningar rörande bron gjordes af inspektionsförrättaren, Kapten L. Broomé, hvilken besigtigat de sex senast uppräknade företagen.

Väddö kanal. Kanalen erfordrar på flera ställen muddring, enär vattenståndet vid besigtningen uppmättes vara på åtskilliga punkter endast 8.5 å 9 fot, då Saltsjöns vattenstånd vid Stockholms slusströskel samtidigt visade 13.15 fot. Djupet i kanalen borde vid dylikt vattenstånd i Saltsjön vara minst 9.5 fot.

Färjan vid kanalen är visserligen användbar, men så bristfällig att ny sådan bör anskaffas. Åtgärder härför äro vidtagna.

Carlbergs kanal och bro. Såväl kanal som bro befunnos uti fullt anmärkningsfritt skick. Djupet i kanalen varierade mellan 12.6 och 13.7 fot.

Södertelje kanal med sluss och bro befanns äfven uti godt stånd. Vattendjupet i kanalen var öfverallt tillräckligt eller 13 fot. Strandskoningen utefter kanalen har år efter annat blifvit ombyggd, så att nu ny sådan är anbringad på 3,000 fot. Slussbyggnaden och svängbron voro utan anmärkning.

Åkers kanal. Smärre upprepningar hade under sommaren vidtagits och befanns djupet på de grundaste ställena vara 6 å 6.5 fot. Slussbyggnaden, håll-dammen och bron voro i allmänhet utan anmärkning.

De sist omnämnda fyra kanalerna hafva inspekterats af Adjutanten i Styrelsen, Löjtnanten C. A. Klintberg.

Strömsholms kanal befinnes i alla hänseenden fullkomligt väl underhållen.

Filipstads kanal är afvenväl uti fullgodt skick. Uti såväl denna som nästförestående kanal har, en-

ligt Distriktchefen Nermans rapporter, trafiken betydligt aftagit till följd af de närbelägna jernvägarne, som upptagit nästan all trafik.

Farleden på Timselven och Knapfors sluss befunnos utan någon egentlig anmärkning.

Skansundet och farleden till Nyköping var äfven utan anmärkning.

Båda dessa sist omnämnda arbeten äro äfven besigtigade af Distriktchefen Nerman.

Hjelmare kanal. Åtskilliga reparationsarbeten hafva under året vidtagits, såsom slussmurarnes fogstrykning, rullbrons förseende med nya hjul, m. m., och befinnes kanalen i allmänhet mycket väl underhållen.

Eskilstuna kanal. Kanalen med slussar och broar är fortfarande väl underhållen, och anmärktes endast några smärre uppgrundningar ofvanför slussarne, hvilket delgafs kanaldirektionen.

Kanalen mellan sjöarne Hörken. Såväl kanalen som slussen befinnes i godt skick och djupet öfverallt tillfredsställande.

Ny båtled mellan sjön Stora Kedjen och Färna bruk. Inga arbeten för detta företag hafva ännu vidtagits.

Farleden på Köpings å. Djupet i ån var 10.5 å 12 fot och hade åtskilliga muddringar under året företagits.

Farleden på Arboga å. Endast en mindre anmärkning rörande hamnkajen gjordes vid besigtningen. Djupet varierade mellan 9, 9.5 å 10 fot.

Sistnämnda 6 företag äro besigtigade af Distriktadjutanten, Kapten G. Morsing.

Göta kanal- och slussverk. Slussar och broar m. m. hafva under året, såsom vanligt, underhållits väl, hvarförutom följande arbeten förekommit:

å Östra linien (Östersjön—Vettern):

Slussportarne vid Mem, Söderköping, Berg och Motala hafva undergått reparationer; dessutom hafva åtskilliga läckor uti kanalen reparerats, hvarunder kanalen varit för trafiken stängd i 5 dygn.

Vestra linien (Vettern—Venern):

Åtskilliga slussportar å denna linie hafva äfven under året reparerats. En hamnarm är anlagd i

Bottensjön nedom Forsvik samt en betydlig massa berg bortsprängdt i kanalens botten. Djupet i hela kanalen har ej gifvit anledning till anmärkning.

Kinda kanal är fortfarande i godt skick och endast vanliga underhållsarbeten erfordrats. Trafiken å kanalen är i ständigt stigande.

Gränsö kanal. En uppgrundning i kanalen har visat sig, så att den nu är 0.5 fot för grund, hvilket fel direktionen förständigades att afhjelpa.

Upprensningen af Kottholmsnäset och Tida elf befinnes utmärkt väl underhållen, och uttalades allmän belåtenhet med det lyckliga resultatet af arbetet.

Norrköpings farled. Djupet i farleden var öfverallt fullt tillräckligt, med ett enda undantag, hvarom skriftlig underrättelse meddelades direktionen.

Farleden till Mönsterås befanns i allmänhet hafva större djup än planen föreskrifvit och underhålles farleden väl.

Farleden genom Blockhussundet vid Vestervik befanns hålla ett djup af 15.5—18.7 fot vid l. v. y.

Göta och Kinda kanaler samt Kottholmsnäset, Norrköpings farled och farleden till Mönsterås äro inspekterade af Distriktchefen Grafström; Gränsö kanal och farleden genom Blockhussundet af Distriktadjutanten Hammarström.

Dalslands kanal med slussar samt kanalen med slussar mellan sjöarne Öster- och Vester-Silen. Båda dessa kanaler med alla tillhörigheter äro fortfarande väl underhållna, och förekom ej anledning till annat än detaljanmärkingar.

Snäcke kanal och sluss mellan sjön Änimen och Hjerterudssunden eller Upperudssjön. Endast en mindre uppgrundning visade sig i den för öfrigt väl underhållna kanalen, och förständigades direktionen att låta upprensa densamma.

Trollhätte kanal och slussverk. Åtskilliga arbeten hafva under året utförts, hvaribland nämnas:

vid *Öfre Carlsgraf*: ena vingmuren vid den s. k. gropbron är ommurad samt den 1871 rasade dragvägsdelen till halfva längden åter iståndsatt;

vid *Brinkebergskulle* har öfra portparet i nedra slussen upplyftats; portarne försetts med ny plankning m. m.;

vid *Nedre Carlsgraf*: en del af vingmuren och doseringen sydost om Brinkebergs kullens nedersta sluss omlagd på pålar och plattform. Segelleden har dessutom upprepats;

vid *Stallbacka nya kanalled* genom Stallbacka gamla kanalled har trafiken fortgått allt sedan seglationens början, och befinnes denna nya kanalled särdeles ändamålsenlig för trafiken.

Vid sjelfva *Trollhättekanalen* förekom ingen anledning till anmärkning, utan underhålles såväl kanalen som alla tillhörigheter i godt stånd.

Aspholms segelled i sjön Venern. Segelleden var väl underhållen och utröntes djupet varierar mellan 17.8 fot och 12 fot.

Forshaga kanal med sluss är i allmänhet väl underhållen, och observerades endast att öfre inloppet till kanalen behöfde upprepas.

Albrektssunds kanal synes erfordra åtskilliga förbättringsåtgärder, hvartill äfven plan och kostnadsförslag äro upprättade, men, som kanalen ej tyckes vara af särdeles vikt, har ärendet tills vidare fått hvila.

Farleden innanför Hjertön i Bohus län hade uppgrundats 1.5 à 2 fot och afläts härom skrifvelse till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län för att vederbörande måtte förständigas om skyldigheten att upprepa farleden.

Farleden från Uddevalla genom Björnö- och Malösunden. Arbetet å denna farled hade framskridit ganska långt och utfördes alla arbeten utmärkt väl och med största omsorg.

Segelleden i sjön Fryken. Intet underhålls- eller muddringsarbete har under året vidtagits och segelleden uppgrundas allt mer och mer.

Af senast uppräknade 9 anläggningar hafva de fyra förstnämnda besigtigats af Distrikthefen Lilljehök och de 5 sist omnämnda af Distriktdjutanen Palm.

Kanalen från Räfte jernvägsstation till Helgasjön och derifrån till Toftasjön, som inspekterades af Distrikthefen Remmer, befinner sig uti utmärkt godt skick.

Farleden på Rönne å mellan Engelholm och Sönerslöfs bro befanns i försvarligt skick.

Farleden mellan Åhus och Kristianstad. Betydliga stenfiskningar och uppmuddringar hafva under året utförts, och befinnes farleden i godt skick.

Farleden på Rottne å. Endast någon muddring har verkstälts i farleden omkring nya pålbryggan.

Räfte kanal, farleden på Rönne å samt farleden mellan Åhus och Kristianstad äro besigtigade af Distrikthefen Remmer, hvaremot farleden på Rottne å besigtigats af Distriktdjutanen Palm.

H. Diverse arbeten.

Jemtlands kommunikationsled mellan Bräcke och Sundsvall befinnes uti någorlunda godt stånd; dock gjordes några anmärkningar mot underhållet å vissa punkter, hvilka delgäfvos direktionen.

Kalmar upphalningsbädd var utan anmärkning underhållen, samt pågick vid inspektionen reparation af norra armen.

Gamleby lastbrygga och hamnrännan uti ån jemte inloppet till Gamlebyvik vid Stegeholms bro. Lastbryggan hade under året reparerats; Stegeholms bro var väl underhållen; ån hade erforderligt djup af 4 fot och Gamlebyvikens djup var 15.5 till 17.5 fot.

Upphalmningsbädden vid Lindholmens mekaniska verkstad vid Göteborg underhålles fullkomligt anmärkningsfritt.

Landningsbryggan och vägförbättringen vid Kolhättan. Endast några smärre anmärkningar angående bryggan framställdes; vägen befanns i godt skick sedan häradet öfvertagit vägunderhållet.

Slutligen bifogas i underdånighet här nedan en summarisk öfversigt af hvarje å sidorna 4, 5, 6, 7 och 27 förekommande tablå.

Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade lokomotivbanor, deras längd i mil, samt de koncessionerade jernvägar tilldelade statsunderstöd och tillhöriga rullande materiel.

	Antal banor.			Banornas sammanlagda längd i mil.			Rullande materiel.				Statsunderstöd.		
							Antal						
	Kon- cessio- nerade.	Okon- cessio- nerade.	Summa.	Kon- cessio- nerade.	Okon- cessio- nerade.	Summa.	loko- motiv.	vagnar:			Lån.	Anslag.	Summa.
								per- son-.	pack- och gods-.	Summa.			
a) Lokomotivbanor med 4,83 fots spårvidd	27	1) 6	33	199,8	1) 2,7	202,5	177	431	4,435	4,866	18,385,000	2,372,500	20,757,500
» » 4,10 » »	4	—	4	15,5	—	15,5	22	39	511	550	5,487,721,91	—	5,487,721,91
» » 4,00 » »	1	—	1	1,7	—	1,7	3	5	72	77	400,000	—	400,000
» » 3,68 » »	1	—	1	3,4	—	3,4	4	10	102	112	500,000	—	500,000
» » 3,59 » »	3	—	3	15,9	—	15,9	11	31	255	286	1,494,000	—	1,494,000
» » 3,50 » »	—	1	1	—	0,8	0,8	—	—	—	—	—	—	—
» » 3,00 » »	8	2	10	25,0	2,0	27,0	22	47	493	540	290,000	—	290,000
» » 2,70 » »	1	—	1	5,1	—	5,1	3	2	131	133	—	—	—
» » 2,67 » »	1	—	1	1,1	—	1,1	1	1	16	17	—	—	—
» » 2,56 » »	—	1	1	—	0,26	0,26	—	—	—	—	—	—	—
Summa Summarum	46	10	56	267,5	5,76	273,26	243	566	6 015	6,581	26,556 721,91	2,372,500	28,929,221,91

¹⁾ I denna summa hafva tillkommit följande i tabellen å sidan 27 icke upptagna okoncessionerade bibanor till Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg, nämligen från Svanå station till Svanå bruk 7,800 fot lång, från Ramnäs station till Ramnäs bruk 480 fot lång samt från Seglingsbergs station till bruket af samma namn 2,700 fot lång.

	Antal banor.	Banornas sammanlagda längd i mil.	Statslån.
b) Hästbanor med 3,00 fots spårvidd	5	1,20	137,500
" " 2,70 " "	1	0,09	—
" " 2,65 " "	1	0,36	30,000
" " 2,33 " "	1	0,33	18,000
Summa	8	1,98	185,500

Sammandrag af de jernvägar, som under 1876 voro under byggnad.

	Antal banor.			Banornas sammanlagda längd i mil.			Statsunderstöd.		
	Kon- cessio- nerade.	Okon- cessio- nerade.	Summa.	Kon- cessio- nerade.	Okon- cessio- nerade.	Summa.	Lån.	Anslag.	Summa.
Lokomotivbanor med 4,83 fots spårvidd	5	—	5	51,56	—	51,56	—	1,000,000	1,000,000
" " 3,00 " "	7	¹⁾ 1	8	16,53	5,17	21,70	20,000	—	20,000
" " 2,70 " "	1	²⁾ 1	2	2,10	2,34	4,44	—	—	—
Summa Summarum	13	2	15	70,19	7,51	77,70	20,000	1,000 000	1,020,000

¹⁾ Uddeholms jernväg (Mokärnslyttan—Edebäck vid Klarelfven med bibana från Sjögränd till Skymnäs).

²⁾ Strömsdal—Fredriksberg (fortsättning af Hörken—Strömsdals jernväg).

Jernvägar, koncessionerade, men icke under byggnad vid 1876 års utgång.

	Antal banor.	Banornas sammanlagda längd i mil.	Statslån.
a) Före 1876 koncessionerade jernvägar, hvilkas koncessionstid ännu icke förlupit: Lokomotivbanor med 4,83 fots spårvidd.....	3	23,04	—
b) Under 1876 af Kongl. Maj:t koncessionerade jernvägar: Lokomotivbanor med 4,83 fots spårvidd.....	1) 6	39,10	5,100,000
” ” 3,59 ” ”	2	20,28	785,000
” ” 3,00 ” ”	6	29,94	4,415,000
Summa	17	112,36	10,300,000

1) Dessutom Lanna—Örebro, hvars längd icke är för Styrelsen bekant.

Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört.

	Antal banor.	Banornas sammanlagda längd i mil.	Statslån.
a) Lokomotivbanor	4	4,91	585,000
b) Hästbanor	3	1,44	165,000
Summa	7	6 35	750,000

Öfversigt af Sverges jernvägar vid 1876 års utgång.

	Antal banor.	Banornas sammanlagda längd i mil.				Statsunderstöd.		
		För trafik öppnade banor.	Under byggnad varande banor.	Koncessionerade men icke påbörjade banor.	Summa.	Lån.	Anslag.	Summa.
Statens jernvägar	—	148,90	48,50	—	197,40	—	—	—
Enskilda jernvägar:								
a) Lokomotivbanor	88	273,26	77,70	112,36	463,32	36,876,721,91	3,372,500	40,249,221,91
b) Hästbanor	8	1,98	—	—	1,98	185,500	—	185,500
Summa Summarum	96	424,14	126,20	112,36	662,70			
Jernvägar, som numera upphört	7	—	—	—	6,35	750,000	—	750,000
Summa Summarum	—	—	—	—	—	37,812,221,91	3,372 500	41,184,721,91

A. Sammandrag af under år 1876 med statsbidrag understödda väganläggningar och vägförbättringar.

	Väglängd i mil.	Beräknad kostnad.	Statsanslag.
a) Under 1876 pågående 6 stycken vägbyggnadsföretag, hvartill Riksdagen särskildt beviljat anslag, tillsammans	32,34	414,635	60,950
b) Den för år 1876 anvisade vägbyggnadsfonden har tilldelats 17 särskilda arbeten, tillsammans	14,76	320,135,55	200,000
c) Af Riks-Statens 6:te Hufvudtitel har till utgående under 1875 och följande år anvisats anslag till 1 vägbyggnadsföretag	2,37	24,030	2,000
Summa	49,47	758,800,55	262,950

B. Sammandrag af under år 1876 med statsbidrag understøddå bro- og hamnbyggnader.

	Beräknad kostnad.	Statsunderstød.		
		Lån.	Anslag.	Summa.
a) Det för år 1876 anvisade anslaget för understödjande af mindre hamn- og brobyggnader samt apprensningar af åar og farleder har tilldelats 3 særskilda arbebsføretag, tillsammans	53,947,17	—	20,000	20,000
b) Af Riksdagen særskildt beviljete anslag till 4 stycken pågænde arbebsføretag, tillsammans	660,793,50	—	120,000	120,000
c) Från Handels- og Sjøfartsfonden beviljadt låneunderstød till ett af de i næstføregæende rubrik (b) opptagne arbebsføretag	—	50,000	—	50,000
Summa Summarum	714,740,67	50,000	140,000	190,000

C. Sammandrag af under år 1876 med statsbidrag understøddå sjøsænkninger og andra vattenaf-tæppningsføretag.

	Vattenbefriad areal i kvadratref.	Beräknad kostnad.	Statsunderstød.		
			Lån.	Anslag.	Summa.
a) Af det för år 1876 anvisade anslag, afsedt för minskandet af frostlændigheten, har understød tilldelats 20 særskilda arbebsføretag, tillsammans	51,205,25	291,112,30	—	80,000	80,000
b) Af den för samma år anvisade lånefonden 100,000 kroner för befræmjande af odlingsføretag hafva 4 særskilda arbebsføretag erhællit understød	20,706,66	212,657	1) 98,800	—	98,800
c) Af Riksdagen særskildt beviljadt understød till 1 arbebsføretag	26,443,71	179,840	99,000	—	99,000
Summa Summarum	98,355,62	683,609,30	197,800	80,000	277,800

1) Öfverblifne 1,200 kroner stælda till Riksdagens førfogande.

Stockholm den 1 Augusti 1877.

På Styrelsens vægnar:

A. M. LINDGREN.

J. L. v. SYDOW.

Med denna berättelse följer en karta i två blad, upptagande, jemte andra jernvägar, de jernvägar, till hvilkas utförande intill 1876 års slut anvisats understöd af allmänna medel, äfvensom de på dylikt sätt åstadkomna vägbyggnadsföretag och med statsanslag understödda hamnbyggnader.

Innehåll.

	Sid.		Sid.
Statsbidrag beviljade för år 1876 till:		Tabell å jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar	
Väganläggningar och vägförbättringar	4.	upphört	27.
Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.....	5.	D:o å sådane jernvägar, för hvilka, anlagda å egen mark, ej	
Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag	6.	begärts koncession	27.
Tablå öfver de från år 1841 till och med år 1876 med stats-		Inspektioner å vägarbeten	28.
bidrag understödda vägbyggnader, länsvis fördelade	7.	Under år 1876 godkände vägbyggnader	30.
D:o, utvisande den beräknade medelkostnaden och statsbidraget		Inspektioner å vattentappningsarbeten	30.
för en längdfot väg under tiden från år 1841 till och		Under år 1876 godkände d:o	36.
med år 1876	8.	Inspektioner å hamnarbeten	36.
D:o öfver de från år 1841 till och med år 1876 med stats-		Under år 1876 godkänt hamnarbete	40.
bidrag understödda vattenaftappningar och utdiktungs-		Inspektioner å dockbyggnader	40.
företag, länsvis fördelade	8.	D:o å brobyggnader	40.
D:o, utvisande den beräknade medelkostnaden och statsbidraget		D:o å kanaler och farleder	41.
för en kvadratrek förbättrad eller nyvunnen jord under		D:o å diverse arbeten	43.
tiden från år 1841 till och med år 1876	9.	Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade lokomotiv-	
Sammandrag, utvisande beloppen af de statsunderstöd, som ut-		banor, deras längd m. m.	44.
gått dels såsom lån, dels såsom anslag åren 1841—1876		Sammandrag af under arbete varande jernvägar år 1876	44.
till allmänna arbeten	10.	D:o af koncessionerade jernvägar, som icke voro under	
Redogörelse för de under Styrelsens för Allm. Väg- och Vatten-		byggnad år 1876	45.
byggnader direkta förvaltning under år 1876 ställda medel	10.	D:o af jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanlägg-	
Inspektioner å jernvägar	12.	ningar upphört	45.
Koncessionerade d:o under år 1876	22 och 27.	Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1876 års utgång	45.
Anvisade låneunderstöd till d:o under d:o d:o	24.	Sammandrag af under 1876 understödda vägarbeten	45.
Tabell öfver jernvägar, som till och med 1876 års utgång er-		D:o af under 1876 understödda bro- och hamnbygg-	
hållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	25.	nadsarbeten	46.
D:o å under byggnad varande jernvägar	26.	D:o af under 1876 understödda sjösänkings- och an-	
D:o å före år 1876 koncessionerade jernvägar, hvilkas kon-		dra vattenaftappningsföretag	46.
cessionstid ännu ej förlupit	27.		

KARTA
öfver
SVERIGES

Jernvägar och med Statsbidrag byggde
Landsvägar och Hamnar.

Blad 1.

HÄNVISNING

afseende på Läroindelningen

- 1 MALMÖHUS LÄN
- 2 KRISTIANSTADS
- 3 BLEKINGE
- 4 HALLANDS
- 5 KRONBERGS
- 6 KALMAR
- 7 JÖNKÖPINGS
- 8 ÖSTERGÖTLANDS
- 9 ELFSBORGS
- 10 SKARABORGS
- 11 GÖTEBORGS & BOHUS
- 12 VERMLANDS
- 13 ÖREBRO
- 14 WESTERÅS
- 15 NYKÖPINGS
- 16 STOCKHOLMS
- 17 UPSALA
- 18 GEFLEBORGS
- 19 ST. KOPPARBERGS
- 20 GOTLANDS
- 21 JEMTLANDS
- 22 WESTER-NORRLANDS
- 23 WESTERBOTTENS
- 24 NORRBOTTENS

Skala
1:100,000
1:200,000
1:300,000
1:400,000
1:500,000
1:600,000
1:700,000
1:800,000
1:900,000
1:1,000,000

Förklaring

- Staten jernvägar
- Enskilda jernvägar, hvilka erhållit statsbidrag, trafikförordn.
- under arbete
- af påbörjade, af hvilka statshjälps tillstånd.
- Enskilda jernvägar, hvilka ej erhållit statsbidrag, trafikförordn.
- under arbete
- koncessionerade.
- Hamnar, hvilka erhållit statsbidrag.
- Vägarbeten.
- Hamnar

Tabell.

Län	Areol i kv. mil	Folkmängd 1871/70	Folkmängd 1876/75	För trafik öppnade stationer i mil 1871/70	För trafik öppnade stationer i mil 1876/75	Under byggande stationer i mil 1871/70	Under byggande stationer i mil 1876/75	För trafik öppnade stationer i mil 1871/70	För trafik öppnade stationer i mil 1876/75	För trafik öppnade stationer i mil 1871/70	För trafik öppnade stationer i mil 1876/75
Stockholms stad	0.14	84,161	157,215	0.70	—	—	—	0.16	—	—	—
Stockholms län	0.14	110,279	138,354	11.00	—	—	—	3.35	1.40	—	—
Upsala län	41.24	85,294	106,004	3.80	—	—	—	18.60	2.80	—	—
Södermanlands län	50.58	114,920	142,568	11.10	—	—	—	11.60	—	—	—
Östergötlands län	85.05	206,625	267,009	12.30	—	—	—	10.70	—	—	—
Jönköpings län	88.28	150,477	190,241	10.30	—	—	—	6.60	11.70	—	—
Kronobergs län	73.56	121,454	166,734	7.70	—	—	—	15.80	—	—	—
Kalmar län	94.23	184,557	240,767	—	—	—	—	14.60	1.80	—	—
Göteborgs län	25.06	41,575	54,531	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge län	24.88	95,807	132,735	—	—	—	—	6.60	—	—	—
Kristianstads län	54.11	165,880	229,714	6.30	—	—	—	14.40	—	—	—
Malmöhus län	39.50	221,670	338,407	5.90	—	—	—	23.80	—	—	—
Hallands län	41.57	94,394	132,425	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus län	42.26	184,974	248,819	1.30	—	—	—	1.20	0.60	—	—
Älfsborgs län	103.01	213,418	280,819	7.80	—	—	—	10.00	22.10	—	—
Skaraborgs län	71.15	181,048	254,722	21.20	—	—	—	16.80	2.60	—	—
Vermlands län	133.41	195,546	267,238	16.00	—	—	—	19.18	12.62	—	—
Örebro län	70.40	125,061	180,520	12.40	—	—	—	40.80	3.40	—	—
Västmanlands län	54.12	92,494	125,256	5.20	—	—	—	25.20	—	—	—
Kopparbergs län	237.22	138,141	188,650	5.80	—	—	—	15.80	13.60	—	—
Gefleborgs län	157.01	109,797	165,772	5.90	18.70	—	—	10.90	0.98	—	—
Västernorrlands län	101.02	85,875	154,073	—	7.00	—	—	—	—	—	—
Jemtlands län	412.42	45,769	76,991	—	23.80	—	—	6.40	—	—	—
Vesterbottens län	477.08	57,164	99,984	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens län	833.21	46,767	85,085	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	3,508.58	3,138,887	4,429,713	148.90	48.50	273.26	77.70	—	—	—	—

* I denna kolumn äro upptagna såväl koncessionerade som icke koncessionerade lokomotivbanor.

Blad II.

Statens jernvågar , trafikera de.

und. arbete.

Enskilda jernvågar, hvilka erhållit statsbidrag, trafikera de.

ej

und. arbete.

koncessionerade.

*Anm: bredspåriga järnvägar betecknas med en gröfre och
smalspåriga med en finare linje.*

Hästbanor, hvilka erhållit statsbidrag.

Vägarbeten

⚓ Hamnar

HÄNVISNING

på
Läneindelingen .

- I NORRBOTTENS LÄN
II VESTERBOTTENS „
III VESTERNORRLANDS „
IV JEMTLANDS „
V ST. KOPPARBERGS „
VI GEFLEBORGS „